

309384 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జనవరి నెల 3 వ తేది శుక్ర వారము

22

సంపుటము. ౫

కాళియక్తి నామ శంకర పాష మా స శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౨౨౫

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

ఆందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ

మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, మామందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు జేరబున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే పుట్టించబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెచ్చించుకొనటం యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహిని తైలము

డబ్బీ 1-8 0-6-0

డబ్బీ 1-8 0-2-0

సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

దగ్గు, శైత్యము, కడి శెము, రొమ్ముపడి శెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,

బెణుకులు, బిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కనిడబ్బీతో కల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-8-0. పోట్లుఖర్చులు కేలు.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రోరోడ్డు, బొంబాయి.

కి, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు సునాపన 12

(విజృంభణ) ఆటో డిల్ బహార్. (విజృంభణ)

ఇప్పటికాలపు దుని కనుపడునది, సాధారణ మనోజ్ఞులకు గుఱువగునది. అల్పకాలముగాని, సారానుభూతిగాని, చేర్చబడకనే సిద్ధము.

జేతుబడిన కేవల పున్నసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని చిందులు చూచుకొనినచో, మనోజ్ఞులకు గుఱువగు నివ్వలవలయును.

ఈ క్రింది వర్ణనానుసారము పీకాలలో నుండును.

శుద్ధ సైదా (అర 1-రూ) సీసా 1-8 0-8-0

మధ్యరకము సైదా 1-రూ " " 0-12-0

సేదాక సైదా 2 " " " 1-4-0

పెద్ద సైదా 4 " లేక 1/2 రూ " " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 3 బుడ్డుకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

తలె, పట్టుకలనులందరి ప్రత్యేకముగ ప్రతిపాదనలతో నొకటము.

ఆ సేదాకు నీరము పెంట్టు కలదు. కావున, తాము కొనుగత్తును సీసా సైదా, కావునము ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరుకు బదిలీంపును ఈ లాభముచేయించుకొనుచును. చూడవలయును. గోరువారి దిగువన

కాగితము అంతా తీసుకొని పొంబాయి కార్తాడ్డు ఉచితముగ పంపబడును.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 3 బుడ్డుకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

తలె, పట్టుకలనులందరి ప్రత్యేకముగ ప్రతిపాదనలతో నొకటము.

ఆ సేదాకు నీరము పెంట్టు కలదు. కావున, తాము కొనుగత్తును సీసా సైదా, కావునము ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరుకు బదిలీంపును ఈ లాభముచేయించుకొనుచును. చూడవలయును. గోరువారి దిగువన

కాగితము అంతా తీసుకొని పొంబాయి కార్తాడ్డు ఉచితముగ పంపబడును.

వివేక సహితమున డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోపది సారసప్థిల్లా

ఆచార్యులైన రక్తమణులవ జనించు జాడ్యములకు పొంబాయిలో నుండు. మద్రాసు, చుప్పలన, గంధమాలను ప్రొద్దు, ప్రాంత సెప్పులను అన్ని విధములవలన గలగు చక్కని పండ్లు పోగువలెను. (28)

సాక్షి శ్రీ శ్రీమంత్ సైన్య రక్తమణులవారికి కనోపది సారసప్థిల్లా నుండు మిచ్చుట నిష్పంశము, సావంతుని వనోపది అన్ని విధములైన దోషములను పోగువలెను. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకము, కాల్షసంబంధమును నొప్పులను పోగువలెను. శరీరాశ్మయము గలగతమును, 16 కోటల పండుకు 4 కోట్లు బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పాపైటరు. — పి. డి. సావంత్, 14. ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor: P. D. SAVANT, Fanarwadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

మంచి లాభము.

ఈ త్రయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూలు తెల్లనియంగున 10 కులకుల పెట్టె 1-కి రూ. 1-0-0.

ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!

కాళిలో మూడుదినములు

ఇందు కాళిలో చేయవలసిన యాత్రలను విశదముగా చెప్పబడుచున్నది.

వివాసము: — 1827

కే ఎస్. ముత్తియ్యగారిండు కంపెనీ,

సిల్క్ హౌసు, కాశీ.

K. S. Muthiah & Co.,

Silk House, Benares City.

కుంకుమ పువ్వు: — మాయెక్క సూర్యునిమాన్

గల కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిస్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నొకేసారి పొందుటయితము. (1897)

ఎస్. నారాయణ అంబికొ, 21 హాన్స్ మేసీ, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఫాన్ టెన్ పేనాలు: వెండి సామానులు.

బ్లాక్ బర్డు రూ. 8-12-0, వాబర్ మాన్ 7-8-0, పేపెట్ వాబర్ మాన్ 11-0-0, స్వాక్ 7-0-0, శెట్టా (210) 4-0-0, మంచి కడియారపు వెండి గొలుసు 6-8-0, బుట్ట (4) 1-12-0, కేతి బుట్ట 1-12-0, పరస్వతి, లక్ష్మీ మెడల్ 2-8-0 క్లి ఫ్ఫు 1-4-0.

R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

క్రితేపాలయన గోపాలకృష్ణ గోపాలగారి వద్ద

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రకావ్య కావ్యాలయము,

పోర్టు బాక్సు 222 మదరాసు.

అమృతార్థ అవతరణము. మిల్కమందు రక్తమణులవారి దీర్ఘమున హెచ్చించి చి అలమను కలిగించి యివ్వబడుచున్నది. తేనీ తేలి కాని మధురము పోగువలెను. మెడలను చల్ల చేసి శరీరమునకు తేలును కలిగించును. దీర్ఘాయు, శ్రేణులు, తలనొప్పి, రొమ్ముకోపి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. (219) అర్థసాన డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, ఆంధ్రకావ్య కావ్యాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) మెగరోగమును మతానము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పక్షము లేదు. పిచికారి మున్నగు కనిపించినప్పుడు పసిలేదు. రుచ్యమైన మామలయచందనము ఎలుపు లేకుంపు, పచ్చ అను మామ విధముల మెగరోగమును మామలయలో మామము. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వసార్వసి, రాజమండ్రి.

భారతజాతీయ మహాసభ

సభా వర్ణనము

[మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి]

శ్రీశ్రీ, డిసెంబరు 30:

ఆనాదినుండియు వివిధములైన భారతజాతీయవైభవమును ధిల్లీగరము సందర్శించినది. సర్వత్రమునున్న భారత జాతీయభావమును కీ గర రాజమునందు మేళగింపు గలిగినది. భారతీయుల ప్రాచీనవిభావమునకు సమాచూచీయుల నుత్తావేళమునకు క్రైస్తవుల మతభావమును విచటను శీలగింపు గలిగినది. హిందూవ్యవస్థయు మహమ్మదీయవ్యవస్థయు పాస్టావ్యవస్థయు సంయోగమునబొంది నవీనమైన భారతవ్యవస్థ నిర్మాణమునకు నిజమైనదిగా సామ్రాజ్యవాదమునకై మైన నగరరాజమునకు ప్రాచీన విభజనమును సమ్మిలితములై భారతీయజాతీయవైభవరూపమునకు సూచన లగుచున్నవి. ధిల్లీ నగరమునందు మొగలుల కైభవము వారి సామ్రాజ్య చింతరించి నూరేండ్లు గలిగించినది సకలజాతీయ ప్రత్యక్షమగుచున్నది. రాజప్రాసాదములు మసీదులు దుర్గాలు కాలమహాప్రవంతి ప్రతాపమును నవంతులును సందర్శించుచున్నవి. ఆర్యా వర్తవాసులకును దాక్షిణ్యవాసులకును వంగదేశీయులకును రూప రేఖాలంకారముల దృశ్యంతిమైన వ్యత్యయము గలదు. ఉత్తర దేశవాసుల వీర్యము గాంధీయము సుస్వరూపము దాక్షిణ్యవాసులందును బంగారీలందును నగించుచు. వంగదేశీయులందు ప్రతి భావము లకటలున్నవి వారి స్వరూపముగాని విస్తారంకారము గాని ఆకర్షణములు గావు. ఆంధ్ర వస్త్రధారణులు స్వతంత్రత్వపులకలై నుండురు. స్వతంత్రత్వధారణులందు రామకీయజాతీయ గంభీరతగాని యన్యత్యము. దాక్షిణ్యవాసుల వస్త్రధారణ మూర్ఖజీవమైనను నాత్మకేయుల వస్త్రధారణమునకు విలాసమునకు నాకర్షణీయము గాదు. ధిల్లీ నగరకత ప్రాచ్యనగరకతగాని పాశ్చాత్యవాణిజ్య నగరకత గాదు. ఉత్తరహిందూస్థానవాసుల శిరోవస్త్రములు వస్త్రధారణము భారతీయుల కనివ్యవస్థయైన గాంధీ చ్యమును సాంధ్యమును నొడవూర్చుచున్నది. ధిల్లీకాంగ్రెసు వందుగాడిన ప్రతినిధులందు వీలక్షణములు సువ్యక్తమై సమావేశమును మనోహరవంతము చేసినది.

జాతీయమహాసభామంటపము:

ధిల్లీ నగరమునందు విశాలమైన మైదానము లనేకములు గలవు. జామా మసీదుకును కోటకును సమీపమునందు గల విశాలమైన మైదానమునందు మహామంటపము నిర్మింపబడినది. మంటపము ధిల్లీనగరమునందు గోచరమగు శిల్పము ననుసరించి నిర్మింపబడి యత్యంతమనోహరముగ నున్నది. ఇంతకుకే జాతీయమహాసభకును నిట్టి యపూర్వభావనానామకమైన మంటపము నిర్మింపబడలేదు. మహామంటపము గంభీరకారము శిల్పనైపుణ్యము రంగుల చిత్రసమృద్ధియు కాగితపు పూచి దండలు పరిణామము గోపుర కలకాలంకృత సింహద్వారము లు, సురుచిరాలంకృత ప్రభములు శిఖరాధిష్ఠితమైనకలకాలకృతి గల మధ్యగోపురము జాతీయమహాసభా మంటపమును ధిల్లీ శిల్ప వైభవమున సంస్కరింపఁ జేయుచున్నది. విశాలమైన మహామంటపమునందు 15,000 మంది జనులు సమావేశమై యుండురు. ప్రతినిధుల సంఖ్య 6000 మించినదని తెలియుచున్నది. మధ్యభాగమునందు సభాధిపతి ఉపస్థాపకులు నిలవబడి ఉపస్థాపకుల నియంత్రకేవేదిక నిర్మింపబడినది. కేవేదికకు మట్టును సరచక్రభాగమునందు క్రిందివైపున వార్తాపత్రికల ప్రతినిధుల కాసనము తేర్చిపెట్టబడినది. కేవేదికను ఆధిపత్యభాగమునందు సభాధిపతికిని ప్రభావితనాయకులకును నాసనము లనుగర్చబడినవి. సభావేదికకు మట్టును క్రమముగ క్రిందికివారెడి నిధమున ప్రతినిధులకు ప్రేక్షకులకు ఆసనములు నిర్మింపబడినవి. శ్రోతలందరూ సుపస్థాపకుల సంభాషణములను వినగలరవట సంకల్పమునందు. సభామంటపమునందు సెరువు ఆకువచ్చు రంగులు గల స్వరాజ్యచిహ్నములైన పతాకములతోను వస్త్రములతోను కృత్రిమ బునుములతోను సుందరతరముగా నలంకరింపబడినది. ధిల్లీగర మనాదినుండియు సరిగ పనులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. సభామంటపము ధిల్లీ సరిగతోరణములతో నలంకరింపబడినది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు సభాధ్యక్షుడు స్వచ్ఛందమైనది నాయకులు ధరించిన చిహ్నములు సరిగపురుషుల చిహ్నములుగా ధరించినది. వందలకొలది స్వచ్ఛందమైనవిలులు స్వజీవవస్త్రముల నాధరించి సభామంటపము నందు తగిన ఏర్పాటులను చేసి రని సింహావలోకనము విడిచి మేయుచున్నది.

సభామంటపమునందలి అగ్రభాగమును నలంకరించిన వారియందు సర్వ శంకరం నాయకులు గారు. వారి గంభీరకృతితో బేర్కొనదగియున్నారు. అవిబేజంటు, న్యాపతి నుబ్బారావు, నేలం నిజమురావువారి, కె. వి. రంగస్వామయ్యకు డి. ఎన్. శర్మ, హర్షిమను, జమ్నూదాసు, కపర్, సి. ఆర్. దాసు, బి. చక్రవర్తి, సి. పి. రామస్వామయ్య, భూపతి రాజు వేంకటపతిరాజు, సరోజినీదేవి, జిమ్నా, శ్రీనివాస శాస్త్రి పతేలు వారికిమను లాలుగారులు మొదలగు ప్రముఖుల నేతలు సభావేదిక నలంకరించిరి. ఆరంభము నందు ఆగ్రాజాతీయ విద్యాలయమునందలి విద్యార్థులు భారతీయ వాద్యములతో స్వాగతించు నొసంగిరి. గంభీరమైన వాద్య స్వరములు సభానదులను పులకాంకితులను చేసినవి. సభాధ్యక్షుడు సురుచిరాలంకృతులైన బాలభట రత్నక గణపరజేష్టిలై సభామంటపమును ప్రవేశించివుడు సభ్యులొసంగిన స్వాగతము ప్రజలకు మాలవ్య గారిపట్ల గల గాఢానురాగము గౌరవము వ్యక్తమైనది. ఆరంభమునందు యావములు యువకులు గలసి వందేమాతరం గానమును రవ్యంతరముగ బాడిరి. ఆనంతరము స్వాగతీకమును బాలికలు పాడిరి. సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు ఉద్ఘాటనమును వారిస్వాగతోపస్థానమును నువ్వసించిరి. ఆనంతరము బెసంటుయ్య గారు పండిత మదనమోహన మాలవ్య గారు ముప్పది మూడవ జాతీయమహాసభ కధ్యక్షులను వహింపవలయునను తీర్మానమును ప్రతిపాదించినది. తీర్మానమును చక్రవర్తి చాందాభజనవాసి ప్యారె లాలు హజరతు మోహినిగారులు బలపరచుచు మాలవ్య గారి స్వాగతీకమైన దేశేతను నగడించిరి. సమైక్యసంఘముడైన మాలవ్య గారు జయజయధ్వజము మ్రోగుచుండగను సభాధ్యక్షు పీఠమును స్వీకరించిరి. సభాధ్యక్షుడు హిందీభాషయందు చేసిన ప్రారంభోపన్యాసము మనోహరముగనున్నది. ఆనంతర మచ్చిత్రించిన యాంగ్లభాషోపన్యాసమును జదివిరి. తరువాతను పృథ్వి రాజ్యాంగ పరిస్థితులను విచలముగ జదివించిరి. మాలవ్య గారి దీర్ఘమైన సంభాషణము ముగియుటకు రెండుగంటలకు మించిన కాలము పట్టినది. దీర్ఘోపన్యాసము శ్రోతల యభిరుచికి కొంత భంగమును గలుగజేసినది. శుక్రవారము దినమంతయును విషయనిర్ధారణసంఘము గూడు నటులు నిర్ణయింపబడినది. నాయకుల బలాబలము లీరంగము నందు విడితము గాగలవు. ధిల్లీ నగరమునకు వచ్చిన యాంధ్ర ప్రతినిధుల సంఖ్య యత్యల్పమని వ్రాయుటకు విచారము గలుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు జాతీయజీవనమునకు నుబలత్వ మేర్పడలేదనట కిది నిదర్శనముగ నున్నది. భారత జాతీయరాజ్యాంగసమస్యలు ఆంధ్రరాష్ట్రోపసంఘ సభ్యులు నిర్ణయింపబడెనున్న సమయమున నాంధ్రులు చూపిన యలనత్వము వారిపురోవృద్ధికి శుభలక్షణము గాదు. ఉత్కృష్టమైన యాంధ్రోద్యమఫలప్రాప్తికి నిరంతరవ్యవసాయరాయణత్వము సాధన మని ఆంధ్రయహాజనులు గ్రహించుట సమంజసము

చక్రవర్తిగారిటులు ప్రసంగించిరి

రాష్ట్రములందు స్వపరిపాలనము వెంటనే స్థాపితము గావలయు ననుటకు గారణము లనేకములు గలవు. అధ్యంతరములును గలవు. బొంబాయి మహాసభయందు న్యాయ రత్నక శాంతిసాపనకాఖి అధికారాయ త్రము గ నుండ నలయు నని నిర్ణయింపబడినను నాజుగు మా సములందు ప్రజామత్తముల చేతులలయు నని ప్రశ్న గలుగుచున్నది. జాతీయమహాసభ ప్రజాభిప్రాయమును దెలుపుట కేర్పడిన నిర్మాణము గాని జాతీయమహాసభాభిప్రాయము నామోదించుట కేర్పడలేదు. స్వరాజ్యతీర్మానములు జాతీయమహాసభారంభమునందు చేయబడినది. దాదాభాయి నాగోజీ స్వరాజ్యదర్శనము 1896 నందు ఘంటాపథముగ బోధించెను. సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహ 1915 నందు స్వరాజ్యస్థాపనము దూరస్థమని తెలిపెను. మజుందారు ఫీచరులకు స్వరాజ్యస్థాపనమునకు కాల మెప్పుడును నాసన్నము గాదు. అట్టి భీరమహాశయ లిపుడును గలరు. సామ్రాజ్యసభాప్రతినిధులు గోరి. కలకత్తాయందు నురేంద్రనాథబెన్జీ స్వరాజ్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు వెంటనే కాసనరూపమును స్వరాజ్యప్రదానమును నిర్ణయింపవలయు నని తెలిపెను. నిర్ణేతలు ప్రజలు వారి పాలకులు గారనియును నవర్తులనునారు దేశద్రోహులని యును తెలిపియుండెను. మితవాదులకును జాతీయవాదులకును భావస్థితియందు గలదు గాని కార్యఫలమునందు భేదము లేదు. సంస్కరణప్రజాభివ్యయందు మూర్ఖులకనర మని బెన్జీగారు తెలిపిరి. బిడ్సెనుబెలు "రయుకులు వారి కక్షిసామర్థ్యములను

గలిగియున్నార" అని తెలిపెను. ఆంగ్లోప్రాంతయు స్వరాజ్యము ప్రజాహితము వారి మా ప్రయలుండు గలదని తెలుపుచున్నార. కాని ఇందు సత్యము లేదు. ప్రజాహితము భారయుల మా ప్రయనందె గలదే. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గావలయు నని కొన్ని రాష్ట్రములు గోరినవి. కాలము మారినది. పరిస్థితులు మారినవి. ప్రజాభిప్రాయము మారినది, జాతీయమహాసభాభిప్రాయమును మారవలయును.

వలెలుగా రిటులు ప్రస్తావించిరి:

కాలమహాప్రవాహ మొకనికై వేచియుండెను. మనమును కాలముతో నడువవలయును. సంస్కరణప్రజాభివ్యయంత్యప్రతిము. సంస్కరణములు కేంద్రాధికారమునందు జేయవలయును. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము గావలయును ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గావలయును. సంస్కరణములను నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటు కాసనము గావలయును. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము లేకను బాధ్యతాయుతపరిపాలన మసంభవము. మనకు సుంకమును విధించుట కధికార ముండవలయును. కేంద్రాధికారము సంస్కరింపబడిన కాని సంస్కరణములు నిరంతరమొగములు. నిరాశాజనకములు. ఇందు భేదాభిప్రాయములేదు. బొంబాయియందు జరిగిన ఏర్పాటులు భిన్నాభిప్రాయము గలవారి సంయుక్తాభిప్రాయము గాని ప్రజాభిప్రాయము గాదు. బొంబాయి, సంయుక్తరాష్ట్రములు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును గోరినవి. ఇటులనె మద్రాసు బంగళాము గోరెనున్నవి. పంజామును గోరగలదు. మధ్యరాష్ట్రములందును ద్విభాగవిధాన మనవసరమని కార్యదర్శి తెలిపియుండెను. అధికారలక ద్విభాగపాలన మసంగతమని తోచివుచు మన మేకగ్రీమముగ ద్విభాగపాలనము ప్రయోజనరహితమని స్థాపింపజనదా? మనము సామ్రాజ్యపాలనమునందు బాధ్యతాయుతపాలనాంతురములను స్థాపింపవలయు ననియును రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతపాలనము గావలయుననియును గోరుటధర్మము. మనము 1918 నందు నివసించుచున్నాము గాని 1918 నందు నివసించుటలేదు. బాధ్యతాయుతపాలనమునందు ప్రథమఖండము సారవంతముగ నుండవలయును గాని నిస్సారముగ నుండజనదు. పరిమితిని చింతించుచి గారు మొదలగువారు గోరినటులు మనమును గోరుచున్నాము."

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు సవరణలను చేసిరి:

అయిదవ తీర్మానమునందలి "నిరాశాజనకములు ఆసంతృప్తికరములు" అని పదములకు వదలవలయును. నేను మీతో నేకీభవించిన భావములతో నామోదమును నేకీభవించని వారితో ససయ్యుని దెలుపగలను. కాలనిర్ణయమును జేయుట యసంభవము." పార్లమెంటును నాపురలజేయుట యసాధ్యము. చేసిన వాగ్దానములు నిలవలేదు. అయినను బాధ్యతాయుతపాలనమును నియమితకాలమున స్థాపింపవలయు నని నాయభిప్రాయము. నేను సామ్రాజ్యపరిపాలనము నందు బాధ్యతాయుతపాలనము గావలయు నని గోరుచున్నాను. అందువలన రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము గావాలి. ప్రమోదనాథ బెన్జీ గారు శాస్త్రిగారి సవరణ నామోదించుచు నిటులు తెలిపిరి:—

మనము శత్రుత్వమును వహించినటు లుండజనదు. కాలపరిమితిని నిర్ణయించుట సాధ్యము గాదు. గలిగిన నాలుగు మాసములందు పరిస్థితులు మారినను చనుకాలముగా మారలేదు. ఇంగ్లాండునందును హిందూదేశమునందును నాంగ్లదేశమునందును ప్రతిపక్షులను ప్రతిఘటింపవలసి యున్నాము. సవరణ నామోదంప ప్రార్థించెదను.

జతేంద్రలాలు బెన్జీ గారు శాస్త్రిగారు వారి వివేకానుభవములను మనకు దెలుపుటకు మనలో జేరినందులకు వారు పరమవంద్యులు. బొంబాయియందు జూపిన దుర్బల మిచటను జూపట రిడుట సం తో వ క ర ము. ఇ చట ను సం పూర్ణ మైన బాధ్యతాయుత పాలన ము ను గోరుచు మన దృఢనిశ్చయమును దెలుపుచున్నాము. ప్రపంచము ముందునకు పోవుచున్నది గాన మనమును ముందునకు బోయి సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పాలనమునుగోరుట ధర్మము. అధికారవర్ధనమునకు కొన్నికాఖిల నియ్యట కంగీకరించుటకు గలకారణము సంధిరాయబారము. కాలనియమము నాకును సరిపడదు. కాని నేను వెంటనే స్వరాజ్యమును గోరుచున్నాను. కాలపరిమితిని నియమించుట లోకమునందు దక్షిణాఫ్రికాయందును ఫిలిప్పయను ద్వీపములందును మనము చూచియున్నాము. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు సంస్కరణ ప్రజాభివ్యయంత్యప్రతికరమని గ్రహించినపుడు మన యభిప్రాయమును

లోకమునకు తెల్లడిలేరంటు భర్తముగాని మరుగుపరుచుట భర్తముగాదు. మితవాదులు ఇచ్చినదానిలో తృప్తిపొందుచుని బోధించుచున్నాడు. స్వరాజ్యము మన హక్కుగాని ఇతరుల దానమువలన వచ్చునది గాదు. ఏదైనను బెదిరించివేసిన యన్యాయము గలదు. మనజుల వారెవరి కాజ్యములను నెరవేర్చి నిర్మించుచున్నాడు. ఒకరి పొయిన వరొకరు వచ్చుచుండును. ముప్పదిమూడు కోట్ల ప్రజలయందు నేనడవటం కొరతలేదు. ముప్పైకోటి కిక్కిరియించు యింద్రాక్షులను నెరిచి దేశభక్తులను నిర్మించగలదు.

రంగయ్యంగారు:

నిజీకయందు సూచితమైన బాధ్యతయంత పాలనను మిథ్య కేంద్రపాతమునందు నిరంకారాధికారమున రాష్ట్రములందు బాధ్యతయంత పరిపాలనను ప్రతిపాదించును. మనకు యనదేశమునందు తిప్పులను కేయలుటకు పద్మకొనుటకును నధికారము గలదు. ఆయాధికార మిరెరబాతులకు పతి భారత జాతికిని గలదు.

ఆనిబెజంటుగారు:

నేను శ్రీనివాస కాశ్రిగారిలో కొంతవర కేరీభవించుచున్నాను. కేంద్ర పరిపాలనను వారు సూచించిన మార్పులతో నేరీభవించుచున్నాను. మనకు విజయమును సాధించుటకు సంయోగము సాధనము. భిన్న భాషలు భిన్న మార్గముల పోయిన విజయ మనాభ్యుదయము. అందువలననే మాలవ్యగారిని నగ్రాసనాధిపతిగ నొలిపిను. టెటుంబులుకాలో రాజీనామాను చేసికొనుట లజ్జాకరము గాదు. శత్రువులతో కేయలు లజ్జాకరము. రాజీనామాను చేయుటకు వాళ్ళ సమ్మతములేదు. కాని రాజీనామాను వదలుటమార్గము స్వాధీనముగాదు. మనతో బాంబయందు గలనీ పనినిజేసిన వారిని బెడ్జివోయట యశ్రమము. మనకు శత్రువులైన వారు బలవంతులు. శ్రీమంతులు, సాధనసంపన్నులు. కేంద్ర ప్రభుత్వము నిరంకారాధికారాధీనమై యున్నంతవరకు సంస్కృతములు నిరాకారములు నగుటకును విచారము లేదు. బాంబయందు దంగీకృతమైన తీర్మానము నంగీకరించవలయు నని నా దుర్భాగమున.

నవాబు స్పృహ ముప్పేను ఖానుగారు:

మన శత్రువులు బాటియారునధి విద్యావంతులవలన యని ఆక్షేపించుట యాచార్యమైంది. కాని అబద్ధము. భాననంతరమును రయతులను ని భానము మిథ్యాభావముని రుజువుచేయుచున్నాము. సామూహికమునందు సంయోగమును బలపరచుట యశనము. ఆ సంయోగము ముగిసినప్పుడును నిసకల్పములు సఫలము గాగలవు రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గావలయు నని నాయోగమును క్రమేపి సంస్థానములందు మంత్రము కావ్యగారముల భానన కావ్య పీఠించుచున్నాడు. శ్రీమంతు రాజ్యములందును సకలకాఖ్యందును భారతీయులు చుంచినామధ్యమలో కావ్యమును నిర్వహించుచున్నాడు. వీరియ రాష్ట్రము స్వపరిపాలనమునకు దగి యున్నది. ఆంగ్లేయులకు ప్రత్యేకనియోజకత్వము నేర్పరచుట యసంగతము.

మండిత గౌరీశంకరు:

ఇంతవరకు విద్యావంతులు వ్యాఖ్యానము చేసిరి. దైవ నిర్ణయముగా దుగ్ధాగ్రములు. భోతనిండెడునకు స్వాధీన నితిపోయి పరాధీనస్థితి చంద్రాప్రయోగి. విద్యావంతులు స్వరాజ్యమునకై భిక్షును చేయచున్నాడు. స్వరాజ్యమును బడయుటకు స్వస్వసంఖ్యాత్మైని విద్యావంతులకు సాధ్యముగాదు. ఆంగ్లేయులు 33 కోట్ల భారతీయులను నమ్మోహితరవలను చేసిరి. విద్యావంతుల సంఘములై పనిచేయుచున్నాడు. రయతులు మిథ్య ర వాంక్ష్యము నంతుమునిగి లిండెలేకను మారుచున్నాడు. శ్రీనివాసకాశ్రిగారు స్వల్పకాలమునందు స్వరాజ్యము గావలయు నని కోరుచున్నాడు. స్వల్పకాల మనకు సర్వము తెలిసికట్టబడి. గోగిక గల బాధ యాలోగ్యవంతులకు లేదు. గోగికలకుండున్న రయతులు స్వరాజ్యమును మెంటు నే కోరుచున్నాడు. నమకు రుక్మచోటను భేదాభిప్రాయములు గలగుచున్నాది. రయతులు 800 వచ్చియున్నాడు. రాగల సంవత్సరమునందు 2000 రాగలరు. రాముడు చాకిరి మాటులను విని నీతాకేరి పరిత్యజించెను. ప్రాచీనకాలమునందు ప్రజల కష్ట స్వస్థతము గలదు. మెంటునే సంపూర్ణ రాష్ట్ర పరిపాలనమును గోరుదు.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు:

స్వరాజ్యము జన్మస్వస్థ్యమున నే నుద్ఘోషించుచున్నను, కక్షలకు పక్షములకు మనదికమునం దనకాశము లేదు. పర

దేశములైన స్వల్పసంఖ్యాకులకు మనలను పరిపాలించుచున్నాడు. వారి బలమును ప్రతిఘటించుట మన భర్తము. మన యభిప్రాయములందు మనము యాక్తియుక్తముగ బెలుపవలసి యుండుము. మనము బాంబయందు చేసిన రాజీనామాను నేడును నవలంబించవలసి యుండుము. మన మిత్రులను విడనాడి పనిజేయుటకు వివేకము గాదు. భర్తము గాదు. రాష్ట్రము స్వపరిపాలనమును మెంటునే గోరుట యసంగతముని నాయభిప్రాయము.

గోకులచంద నారంగ:

రాజనీతి మనలను స్వరాజ్య పాలనమున కర్హుల ప్రకటించుటకు కొంచెం సహాయించుచున్నాడు. మన మున్నుల మైనను కానబోయినను స్వరాజ్యము గావలయును. మన ప్రార్థనను నిర్వహించుగ జరుపుటకు మనకు బలములేదు. ఆంగ్లేయులు భర్తవరులు గాని యభిర్భవరులు గారు. వారు చెప్పినదానిని విడనాడలేదు. 33 కోట్ల ప్రజల ప్రార్థన నిరర్థకముగాదు. ఆంగ్ల రాజ్యాంగపరకరములనుండి మనదేశమునందు స్వరాజ్యము యంతరిస్తామను జేయుట దుర్భుటము గాదు. మూసికొనుచుకోటి;

వ్యాపారము రాజ్యాంగములందు పరిమేయమును గలగు చేసికొనుట లేదు. వాదమును నిరర్థకము చేయుటకై నేను నిలువబడితిని. ప్రవృద్ధి సంపారభర్తము. బాంబయకంటే నధికముగ గోరుట విచారము గాదు. యెన్నటిని రుజువుచేయుట వ్యాపారస్వాతంత్ర్యము లేని స్వరాజ్యము సరిపయోగము. పోలీసుజులము సరికాకముఖ ములను నారాయణరావు తైర్వగారి యభిప్రాయము విదిరము చేయుచున్నది. స్వరాజ్యము లేనది పోలీసు దౌర్జన్యమును మానుట దుర్భుటము.

గోపాలస్వామి మొదలిగారు:

ఈ తీర్మానము రాష్ట్రములందు మెంటునే స్వపరిపాలనను స్థాపించు గావలయునని కోరుచున్నది. నేను రామస్వామి ఆయాధు బెజంటుగారులతో నేరీభవించి పాలనమును చింతించుచున్నాను. కొంచెం బాంబయ తీర్మానములను సయితము ప్రతిఘటించుచున్నాను. నేను మితవాదుల స్వాధీనత్వాగమునకు ప్రవేశించుచు ముప్పేభేద్యములను జేయవలయు కోరుచున్నాను. కొంద రుకాటల రదును నా నామించుచున్నాడు. ఆంగ్లేయైందవుల సామధూనియే ద్వికి చుంచుచున్నామము. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు విల్లనుగాలికి ప్రాకార లేఖజరిపితిని. లజపతిరాయగారి విచేదనాను మన కర్తవ్యమును సంపూర్ణపజేయుచున్నది. ఆంగ్లేయైందవుల సంయోగ బలమునకు వియోగచుర్వలము మన దురాజములకు గారము గాగలరు. గాన మనకు సామూహికములపై రియలము ఏకాభిప్రాయములమై చేరవచ్చిని జూపి బెజంటును నేనింకవలయును.

సంతోదాసుగారు:

నే నామోదకదేదంగ నిర్ణయంపజేసిన నాస్వర్ంతాభిప్రాయమును వెలుపుచున్నాను. మీ భర్తస్వభావమును రక్షించుకొనుట మీకు భర్తము. బెజంటుగారసంస్కారము నామోదింకవలయును.

బుర్రెలాయ:

నేను సంపూర్ణస్వపరిపాలనము నితర రాష్ట్రముల వలె నాకాక్షీణించుచున్నాను. వాటికేర్వల ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమును ప్రతిఘటించుచున్నాను. గాటికేర్వల 2000లకు 10 ప్రతినిధులును 60,00,000లకు 80 ప్రతినిధులును నుండుట యశ్రమము.

సత్యమూర్తిగారు:

నిరాకార జనములకు భారము నువాక్యములందు తెలుపబడినది. కాని సర్వమును బెలుపుట పరమభర్తము. మన ఆనభరములను నాధానములు నివహయోగములని తెలిసినది. మనము ఆక్రమించు. ప్రజలను ముందునకు గొనిపోవుచున్నాము. రాజీనామా బాంబయందును జరిగలేదు. అన్నను పురోగమమును ప్రతిపేషించుట యసంజ్ఞము. పరిస్థితులు విడువమైపుడు భీమత్వం రక్షించుముగాను. ప్రత్యేక సామగములే కింజల్కములు. మహాసంగ్రామమునందు ఆంగ్లేయుల దైవ్య సాహసములు రక్షించినటులు మన ప్రేరణసాహసములకు మనకు రక్షించగలవు. దిల్లి యుద్ధము తరువాతను పోలీసు మన స్వాధీనమునం దుండవలయునని కోరుట భర్తవిరుద్ధముగాదు. కాల మతివేగమున పరువిదుచున్నపుడు నానుగుమనములు చిరకాలముగాని స్వల్పకాలముగాదు. మీయంతరాత్మ బోధనలను విని తీర్మానము నంగీకరింపుడు.

బివేన చంద్రపాణి:

కాశ్రి సవరణల నంగీకరించిన మనకు లోకమునందు తటము నగారవము గలగును. మితవాదులు వారి ముప్పాధాతమును వదిలిన నేను మన యుప్పాధాతమును నడులుకొనుటకు మోచించెదను. ఈ సాధాతమునుండి అనగసర మను పదములను తీసివేసి మిరివాడుల నుప్పాధాతమును నిలిపిన భారతీయులందఱును రాజ్యాంగసంస్కరణములతో సంశ్చిత్తికొంది గని లోకము సశ్చయించును. మీరు మీభావములను పరిత్యజింకజనదు. బెజంటుగారి సవరణను రెండు కారణములు. మొదటిది నీతిగావండుటయును రెండవది రాజీనామాను భంగ మగుటయును. పోలీసు వ్యాధియును కలిసిగాని పోలీసు భర్తము కలిసిగాని మనదేశమునందు వర్తించుట లేదు. సంయోగమునకై బాంబయి యందు వీనిని వదిలితిమి. అందులకు నేనును గారకుడను కాని మితవాదులు చేరలేదు. కాశ్రిగారికి కాంగ్రెసు కట్టుగల భక్తి ప్రశంసనీయును. స్వాభిమానమును వదిలి జేకాభిమానము నవలంబించిరి. యుద్ధము ముగిసినది. సంస్కరణ ప్రచారాళిక యుద్ధసమయమునందు ప్రచురించిరి. యుద్ధము మానవులకు జన్మస్వత్వమును గోరుమని బోధించుచున్నది. సంపూర్ణ వ్యవస్థయంతో తీర్మానము నామోదింపి మీ భర్తమును నిర్వహించువు.

బి. ఎ. శర్మగారు:

నేనే పక్షమునకు జరిగినది నే నెలుగును. అధికారులు ఆతివాదినిగను మిక్కిలి మితవాదిగారు తలంచుచున్నాడు. బాంబయందు దంగీకృతములైన తీర్మానముల నామోదించుట మనకు కర్తవ్యము. రాష్ట్రములందు వలె సామ్రాజ్యము నందును సమానాధికారము గావలయును. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గావలయునని కోరుచున్నామందు నేను ప్రముఖుడను. ఆ సమస్యయందు భిన్నకక్షల వారికి భేదాభిప్రాయము లేదు. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమున్నపుడే మన దేశము నివాసయోగ్యముగను సేవాయోగ్యముగను నుండును. ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మున్నపుడు విశేష స్వాతంత్ర్యము గలగుగలదు. రాష్ట్రములందు కొంతభాగమును నధికారులకు వదిలినగాని సంస్కరణప్రచారాళిక మూలాధారమును నంగీకరించుట సాధ్యముగాదు. నిరాకరణము నీతిగాదు. మహాజనసభయందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గావలయునని కోరితిని. వివేకముకులైన మీరు భర్తమును వ్యాధియును యుక్తమును గ్రహించి బాంబయి తీర్మానముల నామోదించువు.

అశ్రమ నాబ్యాసు ద్వారకాదాసు:

నేను బెజంటుగారిలో నేరీభవించుచున్నాను. మనకు స్వరాజ్యమున కర్హులమని నా నమ్మకము. బాంబయందును జరిగిన తీర్మానములతో మీ లేరీభవించుట భర్తముని వేకము. సంస్కరణప్రచారాళికయందు రాష్ట్రములందు దైవ్యభావముండినను సామ్రాజ్యపాలనమునందు నిరంతరాధికారమును పృతిపాదించుచును. 2. మనకు రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును సామ్రాజ్యమునందు దైవ్యభావమును గోరుచున్నాము. ఇది ప్రతిష్ఠాభంగము. అందువలన బాంబయి తీర్మానముల నంగీకరింపుడు.

గోవింద రాఘవయ్యగారు:

బాంబయి తీర్మానము నిలువవలయు నని నాయాశమును బాంబయందును కాలపరిమితి యేర్పరుపబడినది. నియమమునకు గల కారణములను నీతిని భర్తమును నే ననుదించుచున్నాను ఆగస్టు ప్రకటనము. మీకు తెలిసియున్నది. బాధ్యతాయంత పాలనప్రదాన మును ప్రతిపాదికము. అందలి యొకభాగమును గ్రహించి రెండవభాగమును వదలుట మన విధము. స్వపరిపాలనప్రాప్తికి కాలపరిమితి యేర్పరుచుట యుక్తమని నిర్ణయంపజేసినది. కాలపరిమితిని పరిత్యజించుటకు గారములు దుగ్ధాగ్రములు. బాంబయందును తీర్మాన మంగీకృత మైనను మనము స్వరాజ్యసాధనీ గావలయునకై మన వివేకమును నిరయోగించి మెప్పుప్పుడు మోచేరుగారలకు బలమును గలగుజేయవలయును. సంయోగ మనసరమైనపుడు వియోగమును బూడుట యుచితము.

ఫజలు ముక్కు:

నేను తీర్మానమును బలపరచుచున్నాను. కాలపరిమితి పాలనేవోద్యోగులకు నెలవిచ్చు టవలసరమని చెప్పలేదు. కాని మన దేశకర్వణవారములను నిర్వహించుటకు వారి కధికార మొనంగుచున్నాడు. ఆక్రమప్రవేశవలన బెజంటును చెప్పచున్నాను. నేను బాంబయి తీర్మానము నామో

(తెలుగు విజయం)

హాశ, తుఫ.

అంతర్నితనుండలి పీఠాన వ్యాపారము.

అంతరాంత్రము సంఘము

(వెసిడెంటు విల్చు-సాక్షుల దర్శనము

గిల్దాహాలలో విజ్ఞానగారి కీయబడిన ఆతిథ్యసమయమున సయితము వారి విషయములనే చెప్పిరి.

సంధి నిర్వాహక పు 14 విషయములను చేర్చించుటకు
లాయడు జార్జి, బొల్లనగూర్లు సేతు విల్సనుగారిని సందర్శిం-
చిరి. సముద్రస్వాంత్యము, మాతనరాష్ట్రనిర్మాణము, జర్మను
వలసరాజ్యముల భాగస్థితి, తుర్కీరాజ్య విషయములతో
చేయవలసిన కార్యములను సయితము వారు విల్సనుగారితో
మాట్లాడిరి.

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము.

అంధుడు, చికింబరు 21:—ఈ దోష్టములను సూర్చిన నియమములను సమన్వయము చేయుట కొక సంఘము నేర్పరుచుట

దింబిటిని. కలకత్తా గవర్నమెంట్ నాచిన తరువాతను వారి
యధికారము వామోదించుట యధర్మము, ఆక్రమము, అను
చితము అనాలోచితము,

సి. ఆర్. వాసు:

(శ్రీనివాసకావ్య) గారి కభినందనములు. కాని వారి సవ
 రణలతో నే నేకీభవింపజాలను. కాలనియములు లేకపోయిన
 స్వరాజ్య మెప్పుడు రాగలదు? నిర్ణయించెడివారెవరు? నిరంకు
 శాధికారవర్గము శత్రువులుగాని పార్శ్వమెంటు శత్రువుగాదు.
 నిరంకుశాధికారవర్గమునండి రక్షించుట కై కాలపరిమితిముఖ్య
 ము. అంతరంగము నిరాశీకరుని చెప్పినపుడు సత్యబోధ వారకు
 లుంటిండుట ధర్మము. ద్వైధాభివృద్ధిపాలనమును మన మెప్పుడును
 పంకిలించలేదు. బెజంటు గారు రాజీనిగించి ముచ్చటించి
 నది. మితవాదులు రానందున వారి జక్షును నవలంబించు మని
 కోరుటకు హక్కులేదు. జాతీయవాదులును మితవాదులును
 రాజీనామా కుదినను మన జాత్యవ్యర్థములను బోనాడుటకు
 మనకు స్వాతంత్ర్యము లేదు. జాతీయమహాసభకు జనులస్వత్వ
 ములను బోనాడుట కధికారము లేదు. సమరణను సంపూర్ణము
 గా నిరాకరింప ప్రార్థించుచున్నాను. పండ్లెండు గంటలనుండి
 యును 4 గంటలవరకును వాదనపరివాదములు జరిగి సమరణ
 లన్నియును నిరాశీకరింపబడి మూడవతీర్మాక మధికసంఖ్యా
 తలచే నామోదింపబడినది.

మనకు ఈ విషయమున సంయోగమున పనులను నిర్వహించుట
కవకాశము కలుగునట్లు అంతర్జాతీయ వ్యాపకస్థానము నేర్ప
రునుటకు నూచనలను చేయుటకును సుధి వహింపగలర
ననుగదగు నను నూచనను బ్రతిభు పంత్రివ్యయవా దాహా
చించుచున్నారు.

సంధివిగూర్చి కైమెనోగారి పయత్నము.

పారిసు, డిశంబరు 31:— ఆదివారము మొదలు
నిన్నటి యుదయమువరకు జరిగిన చర్చయందు క్లెమెన్స్
గారికి విజయము కలిగినది. ప్రాశస్యకు సంబంధించిన సుధి పక్షి
మొర విధాన స్వరూపము నితరు నిరూపించెను. గాజ్ట్రొంగ
సభలో క్లెమెన్స్ గారి పట్ల విశ్వాసమును గూర్చిన తీర్మానము
మున 938 మంది ఆశుకూతురు 93 గురు ప్రతికూతురు. ఇందు
వలన బ్రిటిషు దేశమున నియోజనమున ప్రధానమంత్రి అయియు
జార్జి గారికివలెనే ప్రాశస్యదేశ ప్రధానమంత్రి క్లెమెన్స్ గారికి
గూడ మంచిబలుతు కలిగినది. సముద్రస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి
పరానువా రెన్నటికిని బ్రిటిషువారి పట్ల కృతఘ్నులు కా
జాలరని నేను విన్నవగారితో తెలుపగా విన్నవగారు సంత
సించిరి క్లెమెన్స్ గారు నుడిచిరి.

విల్పము సభాపతి | ఘోషమున కేగుట

బండను, డిశంబరు 31:— నేను సభాపతి ప్రాన్సుదేశ
 మునకు బయలుదేరి వెళ్లెను. జార్జి టౌన్ కు, మేరీచుహానీ
 లాముకుజార్జి గార్లు రైలు స్టేషనుకు వచ్చి సభాపతిని, సాగ
 నంపిరి. బకింగ్ హామీ రాజమందిరము మొదలు విక్టోరియా
 స్టేషనువరకును ప్రజలు మార్గమున కిరుప్రక్కలను తుములముగ
 నిండియుండిరి. సభాపతి ప్రముఖులు విద్యుచ్ఛక్తిములలో
 రాగా ప్రజలు జనుజనుధ్వనులను గావించిరి. మొదటి
 బండిలో సార్వభౌమ సభాపతులును రెండవబండిలో మహా
 రాణి, విల్సన్ సతి, మేరీచుహారికలు నుండిరి. నేనూ స్టేషను
 కడ సభాపతికి గౌరవమును నెఱవెను. లాముకుజార్జి దంప
 తులును, రీడింగు ప్రభుదంపతులును, బోస్ట్లా, రాబర్టు, పెనిలు
 ప్రభువు, పాల్లరులాంగు గార్లును, అమెరికా గానుభారి వర్గము
 వారును ఇతరులను వచ్చియుండిరి. రీడింగు ప్రభు విల్సనుసతికి
 మనోహరముగు పుష్పగుచ్ఛమును సమర్పించెను. సభాపతియు
 ను సతియును సార్వభౌమధూమ శక్తిమునబయలుదేరిరి. సభా
 పతి బ్రిటిషువారు చూపిన ఆదరణకు చాలసంతసించెనని ఆతని
 సహచరులలో నొకడునుడివెను. సందినిబంధనలనుగూర్చి బ్రిట
 ను అమెరికా దేశమునకు సరియగు సమాధానము కలిగినదని
 ఆతడు తెలివెను.

చీనా | పతినిధులు.

అంధుడు, దిశంబరు 31:— చీనా విదేశముంట్రియును మరొకొందరును సంధిసభకై పోయిను బయలుదేరిరి. చీనా దేశము తక్కిన దేశములతోపాటు సమానస్థితినిబడయుటకు కియాహోను మరల చీనావారి కిచ్చివేయవలెను. చీనా అంతర్జాతీయవాదపాఠమును చక్కజేయవలె నని చీనావారు కోరి దరని ఆతడు నుడివెను.

ప్రస్తుత సమస్య గాదిని బహుశాకరించుట.

లండను, డిశంబరు 30:—మౌన్టును మందరమున ప్రెస్సు
ఫీసులు గారికి విందు జరుపబడినది. కల్లులు లాకెన్సు, రాబర్టు
సెసిలు (ప్రభువు, సర్ హెచ్. మెక్లొహాను, సర్ జే.
డ్రెను గార్లు మాన్సు గువారు విందుకు కచ్చిరి. మొదటిస్వస్తి
వచనమును లార్డు మేయరు గారు పఠాదించుచు జనరలు ఆలెన్సీ
గారికి అబ్బుసేనలు చేసిన సహాయమునకు లండను పౌరులు
చాల కృతజ్ఞులని నుడిచిరి. మిశ్రమండలివారే ధర్మశాలను
కాపాడే నింతరహము వీక్షితులూ అట్టి వ్యామస్యకంత్రిత్య
సంరక్షణముకొరకే ఆరబుసేనలు పోరెను. సేను బ్రిటిషు డేశ
మున లండను మాన్సు గు నగరములకు చూచినపిమ్మట బ్రిటిషు
వారికి ఆరబుపట్టుగల సంపూర్ణమైత్రి పుష్టమైనదని ప్రెస్సు
ఫీసులు గారు నుడిచిరి.

ఓ కూంసర్కూరు

అంధుడు, దేశంబరు 30:—టి. పి. ఓ కూననగారు లింగ
యాలులో నుపన్యసించుచు విప్లవము చేశము తన కసి తీర్చు
కొనునట్లు ప్రభుత్వమువారే చేసికొనియు రేపు 60, 70 విధము
పాఠ్యమెంటు సభ్యుల జెయిలులో నంచబడినవో ప్రభు
త్వమువారే అందువలని శక్త్యములను భరింపకులె ననియు
చెప్పిరి.

సర్ ఎడ్యుర్న కోర్పనుగారు

లంపడు, డిశంబరు 30:—నరే ఎడ్వర్డు కార్నసుగారు తమ మేల్మొకైన జనుల కొక గ్రూపును ప్రకటించుచు అం దిల్లు (వాసికి:—ఈ ఎన్నికలవలన ఐదండు వారాలవరకు తుద్రుపడినది. ఐదండు స్వతంత్ర ప్రజా సత్తాకము నుండువలెనా లేక అంగ్ల దేశపు పార్లమెంటు ప్రభుత్వము క్రింద నుండువలెనా అనునదియే సమస్య.

జయ చిహ్నము ధర్మసముచేయబడును

అండ్ ను, డిశంబరు 80:— కామ్రూక గరమునందలి సిస్ ఫీ
నరు దక్షిణాఫ్రికా ముగ్ధమునందు పరిణేసిన కామ్రూకైనియ
గౌరవార్థము స్థాపింపబడియెను మంరమును డైరెమెటు
నాశనము చేసిరి.

మృతివర్గ నిర్మాణము

అందఁడు, దేశాంబరు 31:— మంత్రివర్గస్వర్యాజ్యమును స్థిర
పరుచుటకు లాయకుబాజ్జిగారు నేడు చేయుట వెల్లడయి
యందువారమున ప్రధానమంత్రి పార్సిమనగరమునకు వెళ్లు
లోకలనే ఆతడు మంత్రివర్గమువారి పేరులను వ్యక్తీకరింపఁచుచు
ను, కోశ, దేశీయ, విదేశ కాశ్రయములందు చాలమార్పులు
కలుగవచ్చును. 12 గురు మంత్రిగణ మాత్రమే యుండును.
కార్మికుల ప్రతినిధులను గూడ లాయకుబాజ్జిగారు రాగోచెడ
రని తోచెడును గాని వారిభార మన్నవ్వముగానున్నది. కాంతి
వాదులు వీరిపోవుటచే ప్రభుత్వమున పాల్గొనరాదని కార్మి
కులు భేదన తీర్మానమును వారిపుడు మరల నాలోచించి
రద్దపరచుకొనవచ్చును. బాల్మీ ను, రాబర్టు, వార్డెలు
గార్లు అధికారమున నుండురనియే నోచుచున్నది. కార్మికులు
ప్రతికఙ్కులతో జేరుటకే నిశ్చయించినది డెయిలీ న్యూస్పత్రి
క తెలిపినది. క్రైస్తు, థామసుగార్లు కార్మిక నాయకులుగా
పేరొనఁబడిరి గాని గనుల పనివాం ద్రుధికసంఖ్యాకులుగాన
అడమటనుగారు గూడ నుండవచ్చును. నియోజింపబడిన లిబ
రలు కక్షవారిలో 5 గురు మాత్రమే లాయకు బాజ్జిగారితో
కలసి పనిచేయ నిరాకరించిరిని కొయిలేషను లిబరలు కక్షవా
రనుచున్నారు. అస్పిర్టు కక్షవారు లిబరలకక్ష మూలభన
మును కొయిలేషను లిబరలల వక్షము చేయుటలెనని మంత్రివర్గ
పు ప్రతికఙ్కు వ్రాయుచున్నది. వారట్లు చేయుదురా?

మరణము

అండ్సు, డిశంబరు 30:— మారణబరోబిషపు రివ
రెండు అల్పము ఎరలు గారు చనిపోయిరి.

కౌంటు ప కౌంటును వదలుట

అంధను, దేశంబరు 31:—బద్ధండులో జర్యుల కుట్టి
అసందర్భయన ఇంట్లాండులో నిర్బంధించబడిన కాంటు ప్లంక
టును మరల హెచ్చుచుండి నియోజించుటచే వదలిరి. ఆగ్రహ
దలినుకు వచ్చెను.

ప్రశ్న

అధికార సమర్థము,

సారిను, దేశంబున 30: — రాజ్యాంగపథాని విదేశముల
యములనుగూర్చినచర్చ జరిగినపుడు రష్యాకు నేరము పంపగూడ
దని ఒకసాంఘికవాది యుపపాదించెను. అందులకు ప్రతికూ
లము 380మంది; అనుకూలము 144మంది. అధికారముత్తము
ఉండనేరలేను. (వీటను ప్రాన్సు ఇటలీ ఆమెరికాదేశముల
వారికి యుద్ధము రాకముండే యిట్టి సామాన్యముండి మాత్రా
నేదేశము వారిలో ప్రతిఘటించినను మాత్రమే. తిప్పు
టించినట్లే యగునని వారు ప్రకటించి యుండినచో జర్మనీ,
ఆస్ట్రీయాదేశములవారి యుద్ధమును తలపెట్టియే యుండరు
గాన నికముం దట్టి సామరస్యమును నేను కలిగింపజూచెదనని
కై మెన్లోగారు సుమర్శించిరి.

ప్రెంచి మోటారు వ్యాపారము.

పారిసు, డిశంబరు 31:— ప్రాన్సునందు మోటారు స్పీడింగు వ్యాపారమునై విధింపబడిన నిష్పంధములు శేటితో తొలగింపబడినవి. మోటారుబండ్ల వ్యాపారమున కెక్కువ పోకర్మములు గలిగింపబడును.

అమెరికా

అమెరికాలో నౌకానిర్మాణము

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 31:— మూడువర్షముల నౌకానిర్మాణము ననుమతించునట్లు అన్ని శాఖలవారికి సంగీకారము కుదిరినయెడల నిర్మాణమును నిలుపువేయుటకు విల్సన్ గారి కధికార మియ్యబడ దగునని ప్రతిపది సభలో దాని యల్పము గాను నుడివరి.

నౌకానిర్మాణము

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 31:— నౌకానిర్మాణ నుంతింపవలె నని సంధిసభలో సంపదను సంపూర్ణముగ సంగీకరించి స్థిరపరచినతో అమెరికావారు ప్రపంచమున కన్నిటి యందు నౌకానిర్మాణము నిర్మించుటయే కర్తవ్యమని దానియల్పముగాను ప్రతినిధిసభయందు నుడివరి.

రుమేనియా

ఫెర్డినాండు రాజు.

లండన్, డిశంబరు 31:— బ్రాస్విల్వోయా దొరతనమువారి ప్రతినిధులు కోరిగిరితిని టిజ్జారకభవన స్థిరపరచి పరిసర ప్రజేశమునందంతటను తాను పరిపాలించెదనని ఫెర్డినాండు రాజు తెలిపెనని బుఖారెస్టునండి వార్తవచ్చినది.

రష్యా

రష్యాపీఠి.

లండన్, డిశంబరు 31:— రష్యన్ వాయువాత్తయిట్లు ప్రకటించుచున్నది: మహాయుద్ధము జరుగుచున్నది. యుక్రేనియను సోవియటు సేన భారకాఫ్ ఎకా టెలిగ్రాఫ్ సాయి మిక్సర్ ప్రాంతములందు పోరుచున్నది. జనవరి 1-న తేదీకి జర్మనులు విల్నా నుకదలి పోరుచున్న ప్రెస్టులిటోస్కునందు అరాజకమును మహానష్టియు వ్యాపించి యున్నది. అచ్చట నన్ను కోట నాశనము గావించబడినది.

బోల్షెవిక్కుల విజయము.

లండన్, డిశంబరు 31:— రష్యన్ వాయువాత్తయిట్లు తెలుపుచున్నది: వెనోరామెచెక్ రంగమునందు మేము పురోగమము నలుపుచున్నాము. అనేక గ్రామముల నాక్రమించుకొంటిమి. రివాబరంగమునందు తీవ్రముద్ధము జరిగిన వెనుకను క్రతువులు 500 మంది సైనికులను 4 ఫిరంగులను ఇచ్చటికి దించిరి. రివాప్రాంతమున 20 ఫిరంగులను కట్టుకొంటిమి. యుద్ధరంగపు దిక్షిణభాగమున క్రతువులు ముమ్మడి గ్రెనెస్కు వైపునకు వెనుకకు వెట్టిరి.

వైటుగార్డు పరాజయము.

లండన్, జనవరి 1:— రష్యన్ వాయువాత్తయిట్లు తెలుపుచున్నది: ఊరలు పర్వతములకు పశ్చిమమున నున్న వైటుగార్డునుభ్యుస్థానమునకు ఉపా అనువుమును మేమాక్రమించుకొంటిమి. లిథోనియాను ప్రభుత్వమువారు విల్నానుండి కోనోకు పోవుచున్నారు.

మరికోస్కు కేజయములు.

లండన్, జనవరి 1:— రష్యన్ వాయువాత్తయిట్లు తెలుపుచున్నది: మేము రివాబరంగమునందు కోమాట్కో (వెండిన్-వెంట్) డ్రైనానదివైపునను కోమాట్కో అనువుమును, స్క్వెంట్టియానీపోనీరపు వైలుమార్గమున నున్న యెస్పానీపురమును ఆక్రమించుకొంటిమి.

ఒడెస్సాయందు పరాసుసేన.

లండన్, డిశంబరు 29:— ఒడెస్సాయందు తీవ్రముద్ధము జరిగినదియు అందు పరాసుముద్ధనాకలు పాల్గొనెననియు లండన్కు తెలియవచ్చినది. పరాసువారు స్థానికాధికారులతో డ్వాటుతో 5 వేలమంది సైనికులను ఒడెస్సా నగరమున

దిండి ఒడెస్సానగరమున కాంతినిట్లు కేర్పాట్లు చేసిరి. ఒడెస్సాయందలి సైనికులు పరాసువారు ఒడెదిగుమండగా వారివై కాల్చిరట. పరాసుముద్ధనాకలు ఫిరంగులు బాగుచేసి ఒడెస్సాపురపు వెనుకనున్న కవ్వను కిరీరమువై గుండ్లనేసెను. విశేషవర్షము గలిగినట్లు తెలియుచున్నది. పరాసుసేన లింకను ఒడెస్సానగరము నాక్రమించుకొనియున్నది లేనిది తెలియదు.

ప్రధానమంత్రి ప్రకటన.

పారిసు, డిశంబరు 31:— పరాసువారు యుద్ధము చేయటాడ ఒడెస్సా నుంచి దిగిరిని ప్రధానమంత్రి క్లెమెంకో గారు రాజకీయ సభయందు తెప్పిరి.

పోసెనూలో కలనరము

కోవెనూహేగసు, డిశంబరు 31:— పోసెనూ పోసెనూ నాక్రమించి రాజులందరి జర్మను యుద్ధసైన్యములకు ఇదనలకు వైకవిచారణచేసి వధించిరి. అంతట జర్మను సేన అంతికిగి దాని నాక్రమించి వైకరాసమును ప్రకటించి చట్టబద్ధముగా దున్నపానికి తప్పు తక్కినవారి నందరి నిరాయుధులుగావించిరి. నాటకకాలమున ఇతర విశోదగ్ధులును పోసెనూ నామానిచేసిరి. సభలు జరుపరాదనడకలో జర్మన్లు పత్రిక వ్రాసినది.

పోలండులో మిశ్రమ ప్రభుత్వము.

వార్సా, జనవరి 1:— పోలండులోనన్ని కష్టముల ప్రతినిధులకుల దొరతన మేర్పడెనున్నది. జర్మనులు పోసెనూ వదలకలచుటలేదని వాచ్యర్మలవలన స్పష్టమగుచున్నది. పోసెనూలో వెల్డోవస్కిగారికి ప్రజలునుమగు స్వార్థకమొసగిరి పోలండుదేశము మరలనన్నతస్థానము నాక్రమించగలుగునని ఆశియుడిపెను. అతడు పోసెనూ వదలిపోలేనని జర్మను యుద్ధసైన్యము లాజ్ఞాపింప నతడు నిరాకరించెనని పోలులు తింటి వార్తవచ్చినది.

బోల్షెవిక్కుల పురోగమము.

లండన్, డిశంబరు 31:— బోల్షెవిక్కులు విస్తారముగా చాలభాగము నాక్రమించుకొని యున్నారు. వెంటనే సహాయము కావలెనని లండన్కు యాధిపార్త వచ్చినది.

బోల్షెవిక్కులు గనులను పాడుచేయుట.

కోవెనూహేగసు, డిశంబరు 31:— ఉత్తరవైకేషియాలో విప్లవము కలుగుటవలన నవటికి సేనలను పంపవలసివచ్చినది. పోలు లా విప్లవమునకు కారకులు. స్వార్థకములతో చేరిన బోల్షెవిక్కులు గనుల పనివాండ్లు మున్నగు వారందరను చాల గనులను ధ్వంసముచేసిరి. ఒక గనినిండ నీరు నింపిరి అనేక కోట్లమార్కులు నష్టము కలిగినది. ఒక కేటెఫ్నిదేశమును ఒక పదాలిదేశమును పంపబడినది వైకమునుండి వార్త వచ్చెను.

మహామారణము.

పారిసు, డిశంబరు 31:— మాస్కోమండలమున క్వర సాయుధులు తిరుగబడగా బోల్షెవిక్కులను రెండుగాడ్డులు మహామారణ మొనరించి విప్లవము నడంచినది జర్మను ప్రతిక ప్రకటించినది.

జర్మనీ

బవేరియాలో ఏక రాజ్యాధిపత్య నాంపు.

లండన్, డిశంబరు 31:— మరల నొక రాజు పరిపాలనము నేర్పరుచుటకు కొందరు మ్యూచిగా ప్రధానస్థానము నేర్పరుచుకొని బవేరియాలో నన్ని మండలములందును కాళుల నేర్పరుచి పనిచేయుచుండుట కనుగొనబడినది. 40 మందిని కట్టుకొనిరి. వారిలో కొందరు యుద్ధసైన్యము గూడ కలరు. ఆయుధాగారమును పశ్చిమమున సోవియటు కాన్యోనియాకులను బంపిలను సేనకులెనని విప్లవకారు లాలోచించెనని డెయిలి న్యూస్ ప్రతికకు మినిచియండిని లేఖకుడు తెలిపెను.

కెయిజరు రక్షక సంఘము

కోవెనూహేగసు, డిశంబరు 31:— కెయిజరు ప్రాణ సంరక్షణ దీక్షతో బెర్లినునగరమున కొంతమంది పురుషులును స్త్రీలు మొకసంఘముగ నేర్పడిరి. కెయిజరు నిర్దోషియని భృతపరచుటయే తమ సంకల్పమని వారు ప్రకటించిరి. అందు

లకు వలయు విషయములను తెలుపవలె నని రాజనీలజ్ఞము మున్నగువారిని కోరిరి. ఆ సంఘమునకు ప్రమ్యరాజు హెన్రీ గారి సభ్యుడుగా నుండగోరిరి. అందులను వారు హిందెను బద్ధగా రద్దులు చేసి విషయమున సాత్వమిశ్కలనీ యుండును గాన సభ్యుడుగా నుండెద నని హెన్రీ రాజుగారు తెలిపిరి.

జర్మనులనుండి వార్త.

కోవెనూహేగసు, డిశంబరు 31:— జర్మనీలో హెగ్ లాబు అను “వాలెన్స్కీ” పత్రికా సమాదవని మంత్రివర్గమున నిటేల నిలుమి. అతడు రాజీనామా విచ్చెనని బెర్లిను నుండి వార్తవచ్చినది.

స్వార్థకముల సభ

కోవెనూహేగసు, డిశంబరు 31:— బెర్లినులో స్వార్థకములసభ జరిగినది. అసభకు జర్మనీదేశమునం దన్ని రాష్ట్రములనుండియు 100 మంది ప్రతినిధులు వచ్చి, స్వర్థకసాంఘములను పరిశ్రమించి ప్రత్యేకకాల్చులను పేరును పెట్టుకొనుటకు సభివారు తీర్మానించిరి. మాస్కోలో బోల్షెవిక్ సారకాల నేర్పరుచిన రాజకీయ మరొందరును రష్యాసోవియటు ప్రతినిధులుగ వచ్చుటచే చాల సంక్షోభము కలిగినది. అతడు రష్యాసోవియటు చతురైన నానధలో నుపస్థాపించెను.

హాలండు

హాలండునా రంగీకరించుట

లండన్, డిశంబరు 31:— జర్మనీలో నున్న మిశ్రియం డలిసేనల కావారపదార్థములను పంపుటకు వెల్లు సుపయోగించుటకు మిత్రమండలి వారు కోరగా హాలండునా రంగీకరించి రని ఈవినింగు స్టాండర్డుపత్రిక ప్రకటించిరి.

స్పెయిను

ప్రాన్సు స్పెయిను దేశములు.

పారిసు, డిశంబరు 31:— పరాసు రాజువారి స్పెయిను రాజుగారిని సందర్శించి విజ్ఞప్తి సమర్పించినపుడు పరాసు స్పెయిను దేశములకు సంపూర్ణ సమాధానము కలిగినది ఇక ముందు రెండుదేశముల ప్రజలకును నెయ్యి పుతకయింపగలదని అల్ఫాన్సోరాజుగారు నుడివరి.

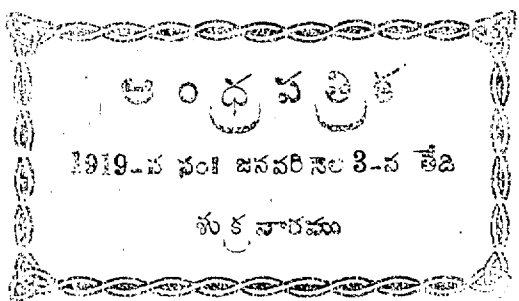
బ్రిటను వలసదేశములవారు విల్సన్ గారితో

ముచ్చటించుట

లండన్, డిశంబరు 31:— బ్రిటను అధినివేశనముల ప్రతినిధులకును, విల్సన్ సభాపతిగారికిని ఇంచు అనుకూల్యము కలిగినది. అందరికి చాల సంత్వప్తియు సమాధానమును కలిగినది. సామ్రాజ్యముద్ధ మంత్రివర్గ సభయందు బ్రిటను-అధినివేశనముల ప్రతినిధులకు సమాధానము కలిగినది. పిమ్మట బ్రిటను ప్రతినిధులకును విల్సన్ సభాపతికిని అధినివేశనముల ప్రతినిధులకును విల్సన్ సభాపతికిని సాయరత్వము కలిగినది. వైలీలముమార్పు, నష్టపరిహారము (ఈ విషయములు గూర్చి గ్రే అధినివేశనములవారు ప్రత్యేకముగ వాడుకగోరిరి). అంతి రాతీయ యుద్ధకాల వ్యాయస్కృతి, రాష్ట్రసీమార నిరూపణము, జర్మను అధినివేశనముల, మున్నగు విషయముల చర్చింపబడినవి. అధినివేశనములు జర్మనుల కయ్యబడవని అధినివేశనముల వారికి వాస్తావ మొసంగిరి. నానాదేశ గుమితి నేర్పరుచుట కందరు సంగీకరించి అది ప్రధానకర్తవ్యమని గూడ నిర్ధారణ చేసిరి. సభాపతిగారు రాజమునపు తలపబడిన దానికంటెను శీఘ్రముగనే సంధి జరుగగలదని ఎల్లరు కలంచుచున్నారని యొక ఉన్నతోద్యోగి నుడిచెనని మాన్సింగు పోస్టు వ్రాసినది.

ఇండియాకు మంత్రిసామగ్రిలు

లండన్, డిశంబరు 28:— మంత్రిసామగ్రిల నికోధము తొలగింపబడనని చర్చిలుగాను నుడివరి. ఇండియాకు గొన్ని సామగ్రిలు ఇతరవారులకును స్త్రీయలకును కావలెనని రాజప్రతినిధిగారు కోరిరి. అని పంపబడుట కనుమతించ బడెనని నాకోక రైల్వే సంఘము డైరెక్టరు తెలిపెనని ఇండికేపు ప్రభువు నుడిపెను. జనవరి 19-న తేదీని యంత్రిసామగ్రిల నిర్మాణ నిరోధము తొలగింపబడినది డిశంబరు 2-న తేదీ వరకును ఆసంగతి గెవ్యరును ఎరుగనే ఎరుగరు.

ఐ ర్లెండు దేశ స్థితి

క్రొత్త ఎన్నికలతో, ఐర్లెండుదేశము విషయ స్థితి గాంచుచున్నది. సక్రమాంతరణాపరులైన బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున ఐర్లెండుదేశము గౌరవ స్థానము బడయవలెనని వాంఛించెడి జాతీయ వాదుల కలుకుబడి షీణించినది. ఐరిషు జాతీయ వాదులు సామ్రాజ్యాభిమానులు. శాంతివర్ధకుల నుపయోగించి, సక్రమాభివృద్ధి నుపేక్షించువారు. వీరి ప్రాబల్యము సామ్రాజ్యమునకు బలమొసంగు చుండెను. స్వతహాసాధారణము దూరము చనిన కొలదియు, వీరి కలుకుబడి తగ్గి, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునుండి వీడిపోవ నెంచిన సింఫీను కక్షవారి ప్రాబల్యము హెచ్చెను. ఇప్పుడు జరిగిన ఎన్నికలలో, జాతీయవాదు లడుగునబడిరి. సింఫీను కక్షమువా రధికసంఖ్యాకులు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరిలో ననేకు లింకను నిర్బంధమున నున్నారు. స్త్రీలు తండ్రిపతండ్ల ములుగ వెడలి, సింఫీను కక్షమువారలకు సమ్మతుల నొసగిరి. సింఫీను కక్షపు సభ్యుల కార్యక్రమము భీతిని పురికొల్పుచున్నది. వీరు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్నికొన బడినను, పార్లమెంటు సభలో జేరరు. డబ్లిను నగరమున ప్రత్యేక పు పార్లమెంటుసభ నేర్పరచి, బ్రిటీషు శాసనముల గమనింపక పనిజేసెదరని తెలియుచున్నది. ఐర్లెండు నందు బ్రిటీషుపరిపాలనముతో బాటు ప్రత్యేక సింఫీను పరిపాలనమును, నెలకొల్పుట వీరి యాశయముగ గన్పట్టుచున్నది. సింఫీను కక్షము వారు గావించ దలచిన కలవరము నడచుటకు, ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులుగ నున్నారనుట కేమాత్రము సందియములేదు. కాని ట్రెయ్యునరీక డెలివీనటుల, ఐర్లెండు భావిస్థితి "అంధకారబంధురైన, అపాయకరమైన, సంశయోత్పదముగ" నున్నది.

ఈ విషయస్థితి నెదుర్కొను టెటులు? ఆంగ్ల దేశమునందీ విషయమైన సూచనలు బయలుదేరుచున్నవి. ఐరిషు స్వతహాసాధారణమునకు ఆరంభము నుండియు బద్ధవైరిగ నుండి, ఆస్పిర్తు ప్రభుత్వము నెదుర్కుటకు నైస్వముల సయితము సమకూర్చి, సింఫీనుకక్షముపారికి ప్రోద్బలము గలిగించిన, సర్ ఎడ్వర్డు కార్నముగారు, ఐర్లెండులో నొకటే పారాంతము గలదనిదెలిపిరి. బ్రిటీషు పార్లమెంటు క్రింద ఐర్లెండు దేశముండువా, లేక ప్రత్యేక ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వముక్రింద మారునా? కొరమాలిన అల్పస్థు ప్రాతికూల్యమువలననే, యిట్టి విషయస్థితి ప్రాప్తించినను, కార్నను గాంకను తమ ప్రాత యభిప్రాయములను విడనాడకున్నారు. టి. పి. ఓకోనరుగారు, లిపరువులులో నుపన్యసించుచు, ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు, ఐర్లెండు ప్రజలను నాగహవేసుల గావించి రనియు, సింఫీను పార్లమెంటు సభ్యులను కారాగృహమున నుంచుచో దాని బాధ్యతను వారే వహింపవలయుననియు, స్పష్టపరచిరి. ఐరిషు సమన్వయపార్లమను నకు కీర్తిశేషు లగు గ్లాడ్ స్టను మంత్రి ఎంతయో ప్రయత్నించి, విఫలుడయ్యెను. పిమ్మట ఆస్పిర్తు గారు, సంగమమునకు బూర్వము, తమ శక్తి నంతను ధారబోసిరి గాని, అల్పస్థు వారు

కార్నను గాని నాయకత్వము క్రింద, శాసనాతిక్రమణము గావించి, వారిపయత్నముల భంగపరచిరి. ఇంతలో యుద్ధము సంప్రాప్తించెను. యుద్ధముధ్యమున ఐరిషుసమన్వయ పరిషత్ జెందెను. ఐరిషుసమన్వయ పరిషత్తును లుకు, కన్వోక్షనునభ యేర్పకెను గాని, అది యీకార్యమును నిర్వహింపలేజోయెను. సింఫీనుకక్ష మంతటనుండయు క్రమక్రమముగ బెరుగుచు తుట్టుతుదకు దేశమున కిట్టి విషయదశ దీసికొనివచ్చెను.

ఐరిషు ప్రభుత్వమువారు సింఫీనుకుల నుండగములను నైతికబలములచే నడచివేరు గలరు. కాని, యితరమాత్రమున ఐరిషుసమన్వయ పరిషత్తు రింపబడునా? నిర్బంధము లీ యశాంతిని బోనాడునా? ప్రాతచరిత్ర పరికించిన, నిర్బంధవిధానము ఐర్లెండులో కలవర మతిశయింప జేయుచున్న దని, స్పష్టమగుచున్నది. ఐరిషు జాతీయ వాదులు నానాటికి షీణించుటచేవీరు సింఫీను కక్ష వారితో కలియుట సంభవించును. ఇట్టి ఫలిత విడిదరకే మొదలిడినదని న్యూస్పేపర్లమెను పత్రికలో నొక ఐరిషు విలేఖరి వ్రాసిన యీ క్రింది వాక్యములవలన గనుగొనవచ్చును. "సింఫీను కక్షమువారితో బాటు జాతీయవాదులు గూడ, ఐర్లెండు సమన్వయలను ప్రపంచమునెదుట బెట్టవలయునని, యంగీకరించుచున్నారు. ఈవారము డిల్లనుగారు వారి యనుచరులును విల్చుగారి కొక విజ్ఞాపన గంపిరి. విల్చుగారి 28-వ సెప్టెంబరు యువన్యాసములో నూచింపబడిన సంధికార్యక్రమమునకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఐర్లెండు విషయమైన మా పిన దృశ్యము చేతను, జరిపిన కార్యముల మూలమునను, భంగము కలిగించిరి, యీ విజ్ఞానము జాత ప్రయత్నించుచున్నది. ఐర్లెండు పరిపాలనము నిరంకుశముగ కొనసాగుటయే, విల్చుగారి ప్రక్షులకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వపు జవాబులని, యీ విజ్ఞాపనము నూచించుచున్నది. ఇంతయిగాక, స్వల్పసంఖ్యాకులు లేమయంగీకారము జూపువరకు ఐర్లెండునకు స్వాతంత్ర్యప్రదానము నిలిపివేయవలయు నను నూత్రము మిత్రమండలివారు జెక్స్-హావకులకును, యంగో స్థాపులకును, పోలెండు, ఆల్సెను లోరయిలులకును స్వాతంత్ర్య మొసగుటకు జేయుచున్న ప్రయత్నముల కడ్డనవచ్చుచున్నది."

పై వాక్యముల గమనించిన, రానురాను జాతీయవాదులును, సింఫీను కక్షవారును చేతుల గలిపెదరను భీతి కవకాశ మధికముగ గలుగుచున్నది. ఐరిషు సమన్వయ తృప్తికరముగ పరిష్కరింపవలెనని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జాతీయ వాదుల కలుకుబడిని హెచ్చుజేయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. జాతీయవాదులు సింఫీనుకుల హస్తములలోనికి జొరకుండ నాటంకపరుపవలెను. ఈ కార్యసాధన మెటుల సాధ్యమగును? మెయిలు పత్రిక పిడుగునకు బియ్యమున కొకటే మంత్రము నూచించుచున్నది. "ఐర్లెండు విషయమైన ఇంగ్లండు దేశ మొక పొరబాటు గావించినది. ఆ దేశము విషయము తెలివిగ ప్రవర్తించక, అత్యంతసామ్య భావమును జూపినది. హిందూ దేశములో గూడ నట్టి పొరబాటుపని జేయుచో, ఫలిత మతిఘోరముగ నుండును. అందుచే, అట్టి పొరబాటు కార్యము లీ దేశమున జరుగకుండ జూడవలయు" నని మెయిలుపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. దండన మార్గములు దప్ప, మెయిలు మొదలగు నాంగ్లో హిందవ పత్రికలకు వెలుత్రోవలుగన్పట్టెను. ఈ మార్గములు సక్రమాభివృద్ధి కొరకు, సకృతుగ

మాత్రముపయోగింపదగినవి. ఎల్లప్పుడు నీ మార్గములే యుపలంబింపబడు చుండెనేని, వాటియెడ ప్రజలగౌరవము దగ్గి, అశాంతి విపరీతముగ జెరుగవచ్చును. ఐర్లెండు సమన్వయ వికసయనను సత్వరముగ పరిష్కరింప దలచినచో, వెంటనే ఐరిషు ప్రజలకు సామ్రాజ్యస్వభవపరిపాలన, స్వయం నిర్ణయాధికారముల నొసగవలయును. ఆలసింది లాభముండదు. ఈ తరుణమునందయినను ఐర్లెండునకు సంతృప్తికర మగు స్వతహాసాధారణ మొసగబడుచో, జాతీయవాదులు తిరిగి తలయెత్తగలరు. సింఫీను కక్షము, ప్రోద్బలము లేక, సహజముగ షీణించును. నూతన పార్లమెంటుసభ వారింతటి కార్యమును సాధింతురా? లాయడుజార్జిగారి కిష్టమున్నను, అధికసంఖ్యాకులగు యూనియనిస్టు లీ కార్యమును కొనసాగ నిత్తురా? కార్ననుగారి సహచరుడుగు బోనార్లగా రిందుకొడబడెదరా? ఇందు విషయమైన నిశ్చయము గలుగకున్నది. నూతనకొయ. లిషను ప్రభుత్వనిర్మాణము, ఐర్లెండు సమన్వయపరిపార్లమను సులభముగ చేసాకుట కనుకూలముగ లేదు. ట్రెయ్యునరీక డెలివీనటుల, ఐర్లెండుదేశపు భావిస్థితి తనుసావృతమై యున్నది. అయినను, కాలప్రవాహము ననుసరించి, లాయడు జార్జి ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధి కడ్డనపడక, ఐర్లెండు సమన్వయ సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించి యశము గడించెదరుగాక యని కోరుచున్నారము.

లేబరుపక్షమువారి యాదర్శము

న్యూస్పేపర్లమెను పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది.

"నాగరికత యితవరకును, మానవకోటిలో అల్పసంఖ్యాకుల సౌమ్యమున్నది. ఇందును సూర్య విచారింపి పనిలేదు. మానవ సంఘశాసనములే యిట్టి స్థితిని చెల్లిపెట్టెను. కాని ఈ దుష్స్థితి ఎల్ల కాలము ప్రబలవలెనని చెబువును పరిణామము నాటంకపరచెడి వారి కార్యములు మాత్రము, నిందార్థములు. నాగరికమును మానవకోటియందంతటను వ్యాపింపజేసి, ప్రతిమానపునికిని జన్మ స్వత్వములను సమకూర్చుటకు, లేబరు పక్షము వారు యత్నించుచున్నారు. లేబరు పక్షమువారు జీవితమును సౌఖ్యవంతము జేసు ప్రయత్నించెదరు గాని, బలవంతు లెత్తులను పీడించుట కవకాశములను సృజిజేయ ప్రయత్నింపరు. ఇంతవరకును, వ్యాపారపరిశ్రమలలో, ధనికులకు మాత్రమే యవకాశములు దొరకినవి. వీరికి విజ్ఞానాభివృద్ధి కన్న, ధనలాభమే ప్రధానము. లేబరు పక్ష మిట్టి ఏర్పాటులను సహించజాలదు. మానవులు గాని, జాతులు గాని, ఒకరి నొకరు పీడించెడి వద్దతి యంతమొందవలయును. విజ్ఞానము, సౌఖ్యజీవనము స్త్రీపురుషుల కెల్లర కందుబాటులో నుండునటుల గావించుటయే, లేబరు పక్షమువారి కమ్యూనిస్టులు."

ఇట్టి మహాదాశయులుతో పనికి బూనెడి లేబరుపక్షమువారు, ప్రపంచకళ్యాణమున కెంతయు తోడ్పడెదరనుటకు సందియములేదు. ఈ ఎన్నికలలో లేబరుపక్షమువారికి తగినన్ని యవకాశములు గలుగకున్నను, కొలదికాలములో వీరి పలుకుబడి హెచ్చి దేశమునకు వీరు మహావకారము గావించగలుగుదురని, యూహింపవచ్చును.

విల్చుగారి యువన్యాసములు.

విల్చుగారు రాగ్ల దేశమునందొంగిన యువన్యాసములు, వారి దృఢసంకల్పమును తేటపరచుచున్నవి. న్యాయము, ధర్మ మను పదముల

యధములను, యూరక గ్రహించుటయేగాక, వాటిని యాచరణలో పెట్టుటకు ప్రయత్నింప వలెనని, విల్పము మహాశయము చక్రవర్తిగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు దెలిపియుండెను. మాం చెట్టకులో నుపన్యసించుచు, విల్పముగారు ప్రపంచ జాతు లన్నిటికిని గల సామాన్యలాభ జేయుము లను కాపాడవలెనని దెలిపియుండెను. ఇంత వరకును, విల్పగుగారు దెలిపినట్లు, ప్రపంచ జాతులు స్వార్థమునే ప్రధానముగ నుంచికొని, దానిని పెంపొందించుట కనేక యుడంబడికల నేర్పరచికొనినవి. అవియున్నయు యీ సంగ్రామ ముతో మూలబడినవి. ఇట్టి యుడంబడికలు ప్రబలమయిన కొలదియు, వివిధజాతులలో సంత రైవ్యమయ్యులు జనించును. అందుచే నూతన పునర్నిర్మాణమున, ధర్మమునే చే యూ త గ గైకొని, యెవరి విధుక్రమును వారు నెఱ వేర్చుచుండవలెనని, విల్పగుగారు హెచ్చరించిరి. ఇందువలన, వ్యక్తుల లాభములకు కొంతవడి నష్టము కలిగినను, ఈ నష్టమును సరకు జేతుక ఎల్లరు సహకారభావముతో మెలగవలయును. అంతగా తీయభావము హెచ్చుచున్న యీ సమయమునందే మానవకోటి యధ్యుదయమునకై కృషి నలుపుట భావ్యమని, స్పష్టముగా చేసిన హితోపదేశ మెంతయు మెచ్చదగియున్నది. విల్పగుగారు రాంగ్ల దేశమును వదిలి, ప్రాన్సుకు బయలు వెడలిరి. సంధిసభ వారు విల్పగుగారి సూత్రములను పూర్తిగ నవలంబించిరేని, సంగ్రామబాధలు ప్రపంచము నికముందు సంక్షోభ పెట్టజాలవు.

హిందూ దేశము: సంస్కరణములు

ఈ విషయము బాపిసాగారు హెర్బాల్ కుత్రి కకు, చక్కని బాధ్యతను వ్రాసిరి. మాంటాగూ విధానమునందు అభివృద్ధి కొనసాగకుండ సూచిత మైన ఆటంకముల కొచ్చ చర్చించుచు, నెచ్చుది నెచ్చుదిగ న్యవహరింప విచ్ఛల అసంభవమనియు కేంద్రప్రభుత్వమున న్యవహరింపముచు ప్రవేశ పెట్ట కుండ, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు బాధ్యతవహించు నట్లు జేయుటకు విలులేదనియు, బాపిసాగారు సువ్యక్తపరచిరి. బర్మాడు హాలును గారీ విషయమై ఇండియా పత్రికలో వ్రాయుచు, కెనడా, ఇండియా దేశములను బోల్చి చూపిరి. ఎనుబది వత్సరముల క్రిందట, కెనడాలో నైకమత్వము లేక, జాతి, మత భాషాభేదములు దేశము నల్లకల్లోలము గావించు చుండెను. బ్రిటిషు ప్రాంచివారలకు ఎడతెగని పోరాటములు ప్రబలియుండెను. ప్రజలకు రాజ కీయశీక్షణము లేకుండెను. ఇట్టి స్థితిలో డర్హము ఎల్లను ప్రభువులు, కెనడా లో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును ప్రవేశ పెట్టిరి. స్వార్థకుల లాకా లమునందును ఎల్లను ప్రభువును కనిదీర దూషిం చిరి. కాని, ఫలిత మేమయినది? కెనడా యందలి దుష్స్థితి యంతయు సుమసి, కెనడాదేశ మిప్పుడొంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు పుష్పించుచు, సౌఖ్యవృద్ధియం దున్నది. అట్టిపద్ధతి, హిందూ దేశమునం దేల యవ లంబించగూడ దని, హాలునుగారు ప్రశ్నించు చున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు హిందూ దేశముపట్ల నిట్టి దూరదృష్టి నేగ నుటచెదరుగాక!

మద్రాసు ప్రైము

నేటి మద్రాసు ప్రైము పత్రిక నూతనాధి పత్యము క్రింద వెలువడినది. మెయిలు, జస్టిసు పత్రికలు సత్యరాభివృద్ధి గలుగకుండ జేయుచున్న ప్రయత్నముల నభినందించినది. సంపాదకీయ వ్యాసములో, మాంటాగూగారిని కనిదీర దూషిం చి, లాయడు జార్జిగారు నూతన నియమక

ములలో మాంటాగూగారికి మంత్రిపదవి నొసగజనదని, గట్టిగ బోధించినది. వారిస్థానమున పూర్వచార్యము డగ్ల ఘోష్టనేనుగారిని నిశు మింప గోరినది. ఇంతకు పూర్వము, మద్రాసు ప్రైము పత్రిక అంగ్లో హైందవాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుచున్నది, కొంతవరకు మితవాదము నవలంబించుచుండెడిది. ఇప్పుడు మాంటాగూ, భార తీయాశయములను నిందించుటలో మెయిలు పత్రికను గూడ మించెడి సూచనలు గావించు చున్నది. ఇట్టి పత్రికలు వృద్ధియయిన కొలదియు, స్వహింసానిర్ద్యమమున కెక్కుడు ప్రోద్బలము గలుగుట నిశ్చయము.

స్వల్పనిర్బంధములు

లండను ప్రైము పత్రిక యిటుల వ్రాయు చున్నది. "అన్నిటికన్నను, బరకాహంప్రభువు గారు ప్రభువుల సభలో సూచించినట్లు, వార్తా పత్రికలపై మోపబడిన నిర్బంధముల దొలగింప వలయును. వాతావరణమునూచ్చి ఎక్కువైన జేయకూడదను నిర్బంధ మిప్పుడు తొలగియుండ నచ్చును. ఇటులనే మిగిలిన నిర్బంధముల దొల గింపవలెను. "అడేషన్" అను యుద్ధనాక యుగిసిపోయియు, ప్రపంచమునం దితరదేశ పత్రికలు ప్రకటించిన నాలుగు వత్సరములకు, మన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అంతకాల మును, నెట్టివార్తను ప్రకటింపని ఆంగ్లపత్రికల విచక్షణజ్ఞానము గూర్చి ప్రభుత్వమువారు భయ పడ నవసరములేదు."

ఇట్టి స్వల్పపు నిర్బంధముల నోర్వలేక, లండను ప్రైముపత్రిక ఉన్నోమించుచుండ, బారిత్యు పత్రి కల నావరించిన నిర్బంధముల గూర్చి నేమనవల యునో దెలియను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ నిర్మాణ ము గూర్చి, కలకత్తా కాంగ్రెసు సభ వారు తీర్మా నించుచుండిరి. ఆ తీర్మానమును భగ్గువరువనలే నని, ప్రతిపాలు రెన్ని యో ప్రయత్నముల జేసిరి. ఈ వత్సరపు జేతీ ము మహాజనసభ వా గా తీర్మా నమును తిగిరి బలపరచియున్నా రని తెలుపుట కెంతయు సంతసించుచున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము స్థిరపడినది. ఈ సంఘము వారు తమ కార్యకౌశలముచే, తమ కొనగబడిన సౌకర్యమును దేశాభ్యుదయముకొర కుపయో గింపగలరని, చాటవలెను. ఎంతవరకు వీ రీ కార్య మును జయప్రదముగ నిర్వహింపగలరో, కనుగొను టకు నిరీక్షింపవలసియున్నది.

కొంట్టు స్టంకెట్టుగారి విషయం

నూతనముగ పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్ను కొనబడి, సికాఫీను కక్ష వారగు, కొంట్టు స్టంకెట్టు గారు నిర్బంధ మునుండి వదలివేయబడి రని య, వారు డెల్లిను నగరము జేరి రనియు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. విప్లవకాగు లగు సికాఫీరులు బ్రిటను దేశమున వదలివేయబడు చుండగ, హిందూ దేశమున రాజకీయనిర్బంధితుల నింకను వదలివేయకుండుట భావ్యముగ లేదు. సంగ్రామము ముగిసి, దేశములో శాంతివ్యాపించి యుండ, రాజకీయ శిక్షితుల క్షమించి, ప్రభుత్వము వారు వారికి స్వాతంత్ర్య మొసేవలయునని, జాతీయమహాసభ గోయించెను. ఆ కోర్కెను ప్రభుత్వమువారు సఫలముగ వ్రాగితులు.

కరెన్సీనోట్లు

మా పాయి, 2½ రూపాయల నోట్లు, ఒక రి నుండి యొకరికి మారుటలో, నలిగి, మాసి, తరు ముగ చినిగి గూడ పోవుచున్నవి. ఇటులజరుగ కుండుటకు, ప్రభుత్వమువారు కాకానానుతో లక్ష సంయల జేయుచుచున్నారు. ఒక్కొక్కసారిచి నెల రెండకాలని దెలుప బడినది. ఈ సమయము ప్రజల కూరక సప్రయచేసిన బాగుండెడిది. లేనిచో, స్వల్పధర బెట్టినను బాగుండును. అటుల గాక, 2 అణాలధర నేర్పరుచుటచే, ప్రజాసామాన్యము వాటిని కొనజాలరు. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ మందుచే నెఱవేటజాలరు.

వేగు

నివారణోపాయములు

డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారి యుపన్యాసము
నిన్న సాయంత్రము నగరమున వ్యాపించుచున్న వేగు ను నివారణచేయుటకు కేసిన సమస్యముల వరయుట కొక సభ తిరుళ్లి క్షేత్రముదలి కల్తేయించిరమును కొక గొప్ప సభ జరిగింది. రావుబహదరు వి. ఎ. ఆనంతరావుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి.
కాన్ఫరెన్సును ఆర్గనైజింగు లగు డాక్టరు కే. రాఘవేంద్రరావుపంతులుగారు, కాన్ఫరెన్సువారింతవరకు వేగును నివారణచేయుటకు కేసిన ప్రయత్నములను విరిం చుచు, ముందు ప్రజలు నగరమున వేగు వ్యాపించినయంద జేయుటగాను చేయవలసిన పనులను విరించుచు కొక గం థిరోకవ్యాస మిచ్చిరి. నగరమున గత 22 సంవత్సరములనుండి వేగు వ్యాపించియుండలేదు. కావున ప్రజలు నగరమునందిక వేగు నిరంతరము వ్యాపించి యుండునని భావించుటలో నిజ మేమియులేదు. వేగు నివారణ సంఘమువారు సముత్తము మ దరాను నగర వాతావరణము వేగువ్యాధికి కేసినది కాదని అభిప్రాయ మిచ్చియుండిరి. వేగు వ్యాపించుటకు కొన్నికొన్ని పరిస్థితులుండి తీరవలయును. బల్లారి, కోయంబుత్తూరు, నేలము, నీలగిరిలయందు ఆరిష్టితులు గలవు. అందులననే ని గంతిగ మాప్రదేశములందు మనము వేగు వ్యాపించుట విచరు న్నాము. నగరమునందు ప్రాంతభిమున పాథసారధి కుప్పము నందు వేగునొకరింది. ఆ ప్రదేశమునందలి పాకల్వడిని గాల్చి వేసి, వ్యాధి ఇతర ప్రాంతములకు వ్యాపించునుకండ కా కాన్ఫరెన్సువారు బిచ్చప్రకృతిములను చేయచున్నారు. ఆ ప్రదేశమునందలి ప్రజలకు అన్నవస్త్రాదులన్ని వాగు పోషిం చుచున్నారు. ఈ వేగు మాత్మకీవులు సాధారణముగా ఎటు కలకు వ్యాపించి వానిచంపివేయును. తెరువాత అచ్చులు మాన వలకు వ్యాపించును. కావున చచ్చిన ఎరుకలు కనుబడింపెంట్ల నే గృహాయజమాను లావిషయమును కాన్ఫరెన్సును ఆర్గనైజింగులకు తెలుపవలయును. కేషుమే అధికారులు వ్యా ధిని నివారణచేయుటకు ప్రయత్నములు చేయగలరు. ఈవిష యమున ప్రజలు మూకీభావము వహించిన నగరమున ఆపా యము కలుగుట కేమియు సందియముండదు. ఒకవీధియందు వేగు వ్యాపించినది కనుగొనినవెంట్ల నే ఆవీధిని సామెట్టు ట చాల నుంచిది. ఎలుకలను పట్టి చంపుటయు చాల మంచి ది. ఈవిషయములు పెద్ద పెద్ద పట్టణములందు కార్యకూరము న దెట్టుట కొంచెము కష్టమైనవని. అప్పుడు ప్రజలు వేగు ని వారణముగాను కాన్ఫరెన్సువారి వైద్యులచే పాడి పిల్లలను పాడిపించుకొనట కొంతమట్టుకు భావ్యము. ఇంతవరకును న గరమున 27 నుండి వేగుతగిలి 18 నుండి మరణించిరి. మిగిలిన 9 నుండి కాన్ఫరెన్సువారి వైద్యులయమున పోకముగాను న్నారు ఎలుకల చరణములను వేగుతగిలినవారికి నగరమున గల ప్రతివైద్యులయమునందును విక్రీయ చేయుదును. న్యాయాధి కూకరుగారు వేగు తగిలినవానికి ప్రత్యేకముగా కా కాన్ఫరెన్సువారిచే నెలకొల్పబడిన వెసాలేషను వైద్యులయ మునందు చికిత్సచేయబడునని రాఘవేంద్రరావుగారు ను విరి.
తదనంతరము అన్నిటము వేగు వ్యాధినిగరించి కొంత మాటలాడిన తదనంతరము సభా కార్యక్రమము ముగింపబడి నది.

సంధి సమావేశము

లండను, డిశంబరు 31:— క్లెమెన్తో, విల్పగుగారు నిచ్చుటగాను భారాతమున క్యరహరించిరి. అభిప్రాయ భేదబుద్ధియని పత్రికలు వ్రాసినవి.

జాతీయ మహాసభ.

ఒక ప్రేక్షకుని అభిప్రాయములు.

ధిల్లీ, డిశంబరు 31:

ఈ సంవత్సరపు జాతీయమహాసభ చివరకు వచ్చినది.

నేటికే సభ్యుల సంఖ్య మరింత తగ్గిపోయెను. అధ్యక్షుని సభా నేతకడై కేక్రింగుటయు మునుపటివలె ప్రశస్తతముగ నుండ లేదు. బాబా జంగ్రులును, బ్యాంకువాయిద్యమును శోభగా లేకున్నను ప్రేక్షకుల హృదయపూర్వకపు సంతోషమువలె జేర్చుచు నున్నది. నేటి సభవల్ల అంతటి ఉత్సాహవంతములుగ లేవు. లింగాయతులూ పెక్కింటిని అధ్యక్షులే యుపహరించిరి. ఉత్సాహవంతములగు ఉపన్యాసములు గూడ తక్కువయ్యెను. ఆయినను ప్రేక్షకులయందలి మంతనములైనా హృదయము జూపలేదు. సి. ఆర్. దాసు మొదలగువారు చాలా తీవ్రముగ వాదించి తీర్మానములు రెండు మూడుగలవు. రామన్న సుధి సభకు తలకు, గంధీ, సుర్యునుహస్సేయ ఇమాముగారు భారత ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడవలయునని తీర్మానింప బడలేదు. దాసుగారు మొదటి ప్రతినిధినిగూర్చియే యుపహరింపవలెనని చిక్కినవారి సవరణసరించి తీర్మానము పురస్కరించుచున్నది. స్వయంసిద్ధియు సమైక్యముననుసరించి జేరవలెనని ప్రాతినిధ్యవలయునని జాతీయమహాసభ ఇట్లెన్నుకొనుటలో వింత యేర్పడుచున్నది. కొంతమంది తీర్మానించిన నంగీకరించువారు ని సంగమింపబడిన యున్నది. హిందూజాతి మియధికారమును గలసియుండుటయే కాక దేనిని సహించుటయు తన స్వస్థియు నున్నప్పుడు నెంచుచున్నది యున్నది న అలంతురు. ఇందు మన దౌత్యము వారికి ప్రతిభ ప్రకటన నెట్టి చెడు అభిప్రాయము గలుగునో బాధ్యతగా మహింప వలసినదని పండిత రాధాకృష్ణ మహాశ్వగా రెంత జెప్పినను కార్యము లేకపోయెను. సభ్యు లెని నుపన్యసింపవలెనని. సభాద్వేషములును ఇంగ్లండులో న్యాపింపజేయు నిరుత్తము కొంతమంది ప్రతినిధుల నియమించుట కొకసంఖ్యను నెలకొల్పబడినది. ఈసభలో జేయబడిన తీర్మానముల నాడతిని లింగండు జేక ముని న్యాపింపజేయులయినచు ని. ఆర్. దాసుగారు ఉత్సాహవంతి జెప్పిరి. అతివాదుల నాయకులు యాను కోరవలసిన వాటిలో నెట్టి భావమును నేయులేదు ఇందులో నెట్టి అపచారము లేదు. అని తుదకీ కోరికల నియవలసిన దౌత్యము వారు వారికి న్యాపింపనీ తోచిన కోరికల నియవలసిన మాత్రము అలవడికలుగను. "అతిస్వల్పస్థితియే" అనునట్లు అధ్యక్షుడును కోరుట మానవలయును. ఇట్లు ఎక్కడు కోరికలకు కోరికలు పలకవలయునట్లు కోరికల వారు ప్రాంతీయము కార్యకర్తలయందు సంతోషముగలుగును. నేటిదినము అధ్యక్షులు కార్యక్రమ నిర్వహణముల జూపిన పాపర్శ్యవలె ప్రశంసనీయును. 12కంటే సభ్యులు తీర్మానముల ప్రతిపాదించుటయే. అయినను సభి అంతగా దీర్ఘముగ నున్నట్లు తోచలేదు. మహాశ్వగారి అసహ్యుల న్యాపింప చాలమనోపూర్వకముగ నున్నది. ఆ మాటల చెప్పినప్పుడెవరి కన్నుల వెంబడి చివరలు బడుచుండుటను బట్టి అది యంత మనోపూర్వకముగ చెప్పబడినదియు తెల్లముకాగలదు. బహుశాః అతివాద నాయకుల అమితత్వమును సభ్యుల ఆలోచనము తమిని జూచి ముందు చాలక కార్యకర్తలను గలుగునని అతడూహించి యుండ నోవు. విశుత్తయిననుగూర్చి మాత్ర మతడు చెప్పవలయును మంజులవలయు గలిగింపవలె. అనేకమంది నిజముగ నశ్రువులను చార్చిరి.

బీ నెంటుగారు తమ యుపన్యాసమునందు ఒక ఉపమానమును చెప్పిరి. ప్రాంతీయ రాజకీయ సైన్యమునం దామె అతివాదుల నాశ్వకదళముగను, మితవాదుల పక్షముగను పోల్చెను. ఆయినను ఇరువురూ గలసి వికచక్రమునో పోవుటావల్యవలె ఆమె గట్టిగ మాదిచెప్పెను. ఆయినను అతివాదవాదులు నిజము నిజము. తమ గమంగతి నైన మందగించు. మితవాదు లక్కరలేకయే తమ పని జూచుకొనవలయు వారు నీధిపతులయ్యారు. ఈ సంవత్సరపు సభ సుయోగ యుపమానమునకు గూడ లాగుగ తగినట్లున్నది. తుపానువలె దొంగల దాని నుపమింపవచ్చును. ఓడ గల అతి త్వరితము. తుపాను వీరికలు నత్వరికముగ నున్నది. ఓడ యొక్క నో విరిగిన తెడ్డుతో సరుకెత్తుచున్నది. అందున్న వాడు తమ గతి యెదుగునో యని వినివికొనుటలో నాశ్వర్య మేమియు లేదు. గతి కొంచెము మందగించి నౌకనడపునతడు చాలకాంతమును జూపవలయు గలిగియుండుటావల్యవలె యెవరైనను కోరుదురు. త్వరితగతి ఆమోదనాయకమే కావచ్చును కాని మితర

సివిల్ లా పాయింట్లు.

(3) రైల్వారు సరకులు పుచ్చుకొని యిచ్చే రైలుపాస్సు .అనగా రైలురశీదును గూర్చిన నియములు.

1914 సంవత్సరం జూలై నెల 28 తేదీన, గుంటూరులో, గురునాథం అనేవాడు, చెన్నపట్టణమునకు రవాణాకాగలం యలై, 65 పేళ్ల దూది, రైలుకంపెని వారివలెను ఇచ్చి, ఆసరకు, తనకే చెందవలసివట్టి, ఫారంవాయింది, రైలువారి వల్లంకియు అనగాపాస్సు పుచ్చుకొన్నాడు. ఆరైలుపాస్సును మద్రాస్ బ్యాంకివారికి గురునాథం బ్రాక్నుఫర్ చేసి యిం దార్చుచేసి నాడు - సరకు జూలై 29 తారీఖున చెన్నపట్టణము చేరినది. అగస్టు 4 తేదీన ఆసరకును రైలుకంపెనివారు స్వామి నాథరెడ్డికి స్వాధీనముచేసినారు. ఆతారీఖున మద్రాస్ బ్యాంకి వారికావున స్వామినాథరెడ్డి ఆసరకును కొనుగోలుచేయలేదు. ఆరైలుపాస్సు తనవేటికి స్వామినాథరెడ్డి ఆసోజున యిం దార్చు చేయించుకొన్నాడు. ఆరైలుపాస్సు, ఆసోజున, స్వామి నాథరెడ్డిచేతికి, రాలేదు. ఆరైలుపాస్సు కంపెనివారి గూర్చు గుమాస్తా చేతికియ్యకనే, సరకును స్వామినాథరెడ్డి తన స్వాధీనంచేసుకొని వెళ్లిపోయినాడు. తర్వాత మూడురోజు లకు ఆగస్టు 7 తారీఖున, బ్యాంకివారికి స్వామినాథరెడ్డి వైం చెల్లించినాడు; అనగా అమాదిఖరీయను చెల్లించినాడు. బ్యాంకి వారివల్ల తనవేటికి రైలుపాస్సును స్వామినాథరెడ్డి యిం దార్చు చేయించుకొన్నాడు.

ఆగస్టు 21 తారీఖున, ఆ రైలుపాస్సును, వారిదాసు ఒకమాలిదాసు అను వారికి, స్వామినాథరెడ్డి, కుదుర్చుంది అన్న పుచ్చుకొన్నాడు. సరకు, రైలువారివద్దనే, పుచ్చుదని, వారిదాసుతో స్వామినాథరెడ్డి బొంకినాడు-మోసము చేసినాడు. స్వామినాథరెడ్డిమాటను వారిదాసు నమ్మినాడు. వైకము, అప్పుయిచ్చినాడు. రైలుపాస్సును చేతపట్టుకొని, వారిదాసు, రైలువారివద్దకి వెళ్లి, సరకు యిచ్చుచు రైలుగూడున్నట్లును అడిగినాడు-సరకున, స్వామినాథరెడ్డి తీసుకొనివెళ్లి చాలా రోజులు అయినవే అని గూడున్నమేవ్వురు చెప్పినాడు-వారిదా సు మోసపోయినాడు. అంతట వారిదాసు, రైలుకంపెనివారి మీద, నష్టమునకు దావాచెప్పినాడు. మోక్షోప్తలో, కొరిజన లు నైపున, జడ్జికుమారస్వామి శాస్త్రిగారు విచారించి వారు, రైలుకంపెనివారి ఆక్షేపము యేయంతు.

- (1) సరకుల హక్కుదారుడు, స్వామినాథరెడ్డికి, సరకులను స్వాధీనము చేసివేసినాడు.
- (2) మాజవాబుదారి, ఆక్షేపమే, అంతరించినది.
- (3) రైలుపాస్సును మేము వాపమీసుకొనుటనైన ఆవసరము లేదు. రైలుపాస్సులేకనే, మేము సరకులను యిచ్చుకచ్చుము.
- (4) సరకులు పుచ్చుకొన్న తర్వాత, స్వామినాథరెడ్డి, వాదిని మోసముచేసి, స్వామిను యిందార్చు చేసి యిచ్చె, ఆ మోసమునకు, కంపెనివారైన మేము జవాబుదారీలు కాము పూచి మాకు లేదు.
- (5) రైలుకట్ట 71 సెక్స్ ప్రకారం రైలుకంపెనివారికి 6 మాసములు నోటీసు ముందుగా వాది యిచ్చలేదు గనుక దావా చెల్లదు.

పైన త్వరితగతియై వాత్రము వాంఛనీయుకాదు. మందమును, భీరియు గర్జనీయును చేయుచు గాని ఓపికమాత్ర మతి వాంఛనీయు కుడుణము. దేశీయమహాసభ విషయంగా దీక్షావ్రాచితమైన దగు నేమో వాకు తెలియదు. బహుశా 10 వేలమంది జనులు సమాజేతమై యుండగా శాంతియతో పరిశరగజేమో? అయినను జానుకులు మాత్రము కొంచెము శాంతతనహించి యుండిన బాగుండునని యెక్కువైనను తలంపక మానరు. మంచిమంచి వక్తలగు వారలలో ననేకులు సభ్యుల దిగ్భాలోచనమును పక్షింపక వారి భావముల సుద్రేకింప బూసుట చాలఅకాభింగకరముగ నున్నది. మహాశ్వగారు కోరి నరీతిగ సమీభావ వాంఛ ఎక్కడు కాలముండితక్కినభావోద్రేకములన్నియు త్వరిత సరి మొందునని మాత్రము మేము కోరుచున్నాము. మరియు దేశీయమహాసభ నిష్కారణము అపరలోసూరి సంస్కరణ ప్రణాళికనుగూడ చెలుపకుండును గాకయనియు గోరుచున్నాము. ఎంతటి అభివాదులలో నతి వారులైనను తామంతగానభిలషించు దేశీయమున కెట్టిభంగముగలుగుటకు నోవ్వకొనదు గావున నట్టి విపూత మెన్నటికిని గలుగదని మా యుద్దేశ్యము.

ఈ ప్రకారం ఆక్షేపము దాఖల్ చేసినారు. అంతటజడ్జి గారు కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు, నోటీసు ఆక్షేపలేదని అభిప్రాయపడి, వాదిపక్షము డిక్రిఇచ్చినారు. రైలుకంపెని వారు ఆప్పీలుచేసినారు. ఆప్పీలులో, యద్దరుజడ్జిలు అనగా ప్రధానజడ్జిగారు వాలిన్ దొరవారున్న జడ్జిగారు స్పెక్టలరు దొరగారున్న, కూర్చుని తీర్మానం చేసినది, యేయంతు.

- (1) నోటీసు, 71 సెక్స్ ప్రకారం, వాది కంపెని వారికి, యిచ్చలేదుగనుక దావా చెల్లదన్నాడు.
 - (2) వారిదాసుకు, రైలుపాస్సును, స్వామినాథరెడ్డి యిందార్చుచేసి యిచ్చవలయుననుచు స్వామినాథరెడ్డి సరకులకు హక్కుదారుడుగను అట్టి హక్కుదారునికి రైలులే కంపెనివారు సరకులను ఇచ్చినే యెటు న్యామమేయ అనిన్ని; దానికి తీర్మాత స్వామినాథరెడ్డి, వారిదాసును మోసపుచ్చినందుకు రైలుకంపెనివారు యింకమాత్రము జవాబుదారి కాదు అనిన్ని.
 - (3) రైలుపాస్సును, వాపమీసుకొన్న తర్వాతనే, రైలు కంపెనివారు, సరకులను ఆసామీలకు యిచ్చవలసిన విధానము కాదనిన్ని.
 - (4) అట్లా విధానము అని భావించి నష్టటికిన్ని; రయిలుపాస్సులను, ప్యాసుగలవారు, మోసముచేసి యిచ్చుటకు యిందార్చుచేస్తే అట్టిమోసములకు రయిలుకంపెనివారు యెంతటిమాత్రం పూచిదార్లు కారనిన్ని.
- మోక్షోప్తవారు ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెలలో తీర్పు చేసినారు:— ఈ తీర్పును తర్వాత, రయిలువారు, రీజిడు ప్యాసుకు, యిచ్చినది, సరకులు యిచ్చుచుంటాడు. ప్యాసు పోగొట్టుకొంటే, సరకుల విరిగినట్లుచుంటాడు. కట్టకపోతే, సరకులు యిచ్చేదిలేదని ఖచ్చితముగా రయిలువారు చెప్పుచున్నాడు.

బీ నెంటుగారి యిచ్చిక:— దౌత్యమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. క్రిందటి డిశంబరు 7 వ తేదీ నాటి న్యాయండియా పత్రికలో, బీ నెంటుగారు పార్లమెంటులో సభ్యత్వము నర్జించు విషయమునకు సంబంధించిన తంత్రివార్తల నన్నటిని లేఖాపత్రాలవాదారి అపి చేయుచున్నాడనువ్రాసిన ఫిర్యాదునుగూర్చి హిందూజాతీ దౌత్యమువారు పరిశోధనము జేసిరి. అందుముఖ్యమైనవి రెండు. ఒకటి నవంబరు 7 వ తేదీ ఇంగ్లండులో నీయబడినది. ఆంధ్రీవాత్త ఆనెల 17 వ తేదీ నాడివట అందజేయుబడినది. అందులకు ప్రత్యుత్తరము మదరాసునందు 18వ తేదీని ఈయబడినది. వీటిలో మొదటి, 16 వ తేదీని మాత్రమే హిందూజాతీయులు చేరెను. అయినను సరిసరినముననే అది ఆంధ్రీ నెంటుగారి కందజేయుబడినది. ఆరత్యుత్తరము నిట్లేవచ్చుచున్నందున దాపబడి యుండవచ్చును కాని హిందూజాతీయులూ మాత్ర మెట్టి యాలస్యము జరుగలేదు. తంత్రివార్తలు రెండింటిలో నేదీయు లేఖాపత్రాలవాదారిచే నిలుపబడలేదు. అవి మాగ్గచున్నయున నాలసింపబడినది.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో ప్రతి నీసా 1.కి నెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మోసమును.

శార్వత్తునొప్పుల వారిబోలును.

జ్వరమును బోలు బోగొట్టును.

మహాదేవగలిగి యుండును.

ప్రతిమందులకు ముందడగినది.

అమృతాంజనం నొప్పులకు దివ్యమృతము.

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు

తామరలైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి ర. 8-8 10-కి రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చక్కముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, బావర్కములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికాటలు, వెండ్రుకలు ఈడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేది కఠినమంతట న్యాపించి నిద్రపట్టిని జల పిర్చుడును.

అమృతాంజనండిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

స్వరాజ్య సమితి.

సాంఘిక సమావేశము.

దీర్ఘిక జరుగుట.

దీర్ఘిక జరుగుట.

అఖిల భారత స్వరాజ్య సమితికి సాంఘిక సమావేశము ప్రత్యేక సమావేశము దీనివలన 31-వ తేదీ మొదలు 9 1/2 గంటలకు రాయలసీమ లాల్ బాబు సెంట్రల్ బహదూర్ వారి గృహము జనుప్రభుత్వము జరిగినది. సమితి యధ్యక్షులగు ఆసిఫ్ సలీం గారు సభాధ్యక్షులు బహిరంగముగా కార్యక్రమములను సమన్వయము చేసినారు. కార్యక్రమములను సమన్వయము చేసినారు. కార్యక్రమములను సమన్వయము చేసినారు.

సంఘాద్యక్షులు.

- (1) చట్టములలోని భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నము చేయుట. (2) భారతదేశమునకు అంగభూమితో సంబంధము కలుగజేయుటకు జార్జి పార్లమెంటుకు వారి వంశమువారికి లోబడి, అంగభూమిని స్వరాజ్యమునకు స్వాతంత్ర్య భూమిగా చేయుటకు ప్రయత్నము చేయుట. (3) ముప్పది సంవత్సరములనుండి దేశమున స్వరాజ్య దర్శనములను పునాదిపెట్టి పాటుపడుచున్న జాతీయ మహాసభ వారికి సర్వవిధముల సహాయము చేయుట. (4) స్వరాజ్యకర్తృత్వము గురించి దేశమున నిరంతరము ఆందోళనము చేయుట.

సభ్యత్వము

సమితి యధ్యక్షులు సంగీకరించిన 21 సం. లకు పై బడిన స్త్రీ పురుషులు సమితియందు చేరవచ్చును. విద్యా బలములందును, కళాశాలలందును చదువువారు సమితి యందు సభ్యులుగా నుండుట కనర్హులు.

చందా

ప్రతిసభ్యునకు సమితికి రూపాయి ప్రవేశమును మీ యవలయును. సాంఘిక చందాలు, సభ్యుడే సమితికాని యందు చేరునో ఆకాశవాని నిర్ణయించు మొత్తమును బట్టి యిచ్చును.

సమితి కార్యవిధానము.

- (1) బ్రిటిషు ఇండియాలో ఏ గ్రామమునందు గాని పట్టణమునందు గాని ఏమగుచు సభ్యులనుండి రాష్ట్రీయసభచేగాని సదరు సభ లేనిచో కార్యనిర్వాహక సభవారిచే గాని అంగీకరింపబడిన యెడల సమితికాని సమితికొనవచ్చును. (2) ఒక రాష్ట్రమున ఏడుకానిలకు పైగా నుండి యెడల అచ్చట రాష్ట్రీయసభ యేర్పరచబడును. ఆ రాష్ట్రమున చేయబడిన కార్యనిర్వాహక సభకారలను రాష్ట్రీయసభయే నిర్ణయించుటకు సంపూర్ణాధికారము గలదు. (3) సమితియొక్క కార్యనిర్వాహక సభయందు (1) గౌరవాధ్యక్షులు (డాక్టర్ నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు) (2) అధ్యక్షులు (3) ఉపాధ్యక్షులు (4) సంయుక్త కార్యదర్శులు (5) సంస్థాపిత కార్యదర్శులు (6) కోశాధికారి (7) రాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షులు (8) రాష్ట్రీయ సభాకార్యదర్శులు (9) అధ్యక్షులచే నియోజింపబడిన ముగ్గురుపై గాని సభ్యులు (10) రాష్ట్రీయసభనుండి ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులొకడు, 4 వేల సభ్యుల కొక్కొకరును రాష్ట్రీయసభవారు అదనముగా నెన్నుకొనిన సభ్యులుందురు.

సమితి ప్రధాన కార్యాలయములు బొంబాయియందును.

గౌరవాధ్యక్షులు జీవితాంతమువరకును అధికారమున నుండెదరు.

అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు, సంయుక్త కార్యదర్శులు సంస్థాపిత కార్యదర్శులు, కోశాధికారి రాష్ట్రీయసభ్యులలో అధిక సంఖ్యకులచే నెన్నుకొనబడుదురు.

కార్యనిర్వాహక సభవారికి, సమితి యాదర్శముల విషయమునకు పరిపాలనా విషయమునకు, కరపత్రముల ప్రకటనల విషయమునకు అనురాగసరములందు సమితి పేర చేయవలసిన పనులలో సంపూర్ణాధికార ముండును.

కార్యనిర్వాహక సంఘమున కీ క్రింది అధికారములు ఉండ నుండవలయును.

- (1) కార్యనిర్వాహకసభకును రాష్ట్రీయసభకునుగల వ్యవహారముల నన్నిటిని పరిష్కరించుకొనుట.

(2) రాష్ట్రీయసంఘములలో వాటికి గలగు వ్యవహారములను చక్క-జేయుట.

(3) ఏ కాళాసంఘమునైన బహిష్కరించుట.

(4) ఈ లీగునకు చేతనునంగిరి ఇతర రాజకీయ సంస్థాపనలకును సంబంధములకు కల్పించుట. వైసువాహినిని అంతఃకులన్నిటిలో కార్యనిర్వాహక సభాధ్యక్షులముల ప్రకారము రాష్ట్రీయసభ లన్నియు నాచరింపవలయును. కార్యనిర్వాహకసభ యొక్క సంతకము వ్యవహారికముండును. కార్యనిర్వాహకసభయందలి అభిప్రాయనిష్ఠయును ప్రాతములను జరుగవచ్చును. సభలో 7 గురించి తక్కువమంది గుండునపు డేమి కార్యక్రమమునకు పనికిరాదు. మధ్యమధ్య సమయములో భాషలు వచ్చునెడల అవి వెంటనే నిలిచిపోవును. సాధారణసభ్యులు సభవాసకందితీతి తెలుపబడకుండు సభపేట తీర్మానింపబడుటకు వీలులేదు. లీగువారి సాంకేతిక సభజాతీయసభకునుచోట నేడవపరచవలయును.

ప్రత్యేకముగ కార్యనిర్వాహకము నిమిత్తము చేయబడు కార్యనిర్వాహకసభలకు ఏ నాలుగు నూత్రములలో నెదియు మార్పులకు వీలులేదు. మొత్తకి 75 లుకై నెట్టునుమంది సభ్యులు కాదనిగాని వీని రద్దుచేయుటకు వీలులేదు. లీగు యొక్క ప్రధాన కార్యనిర్వాహకము చెన్నపురినుండి బొంబాయికి మార్చివేయవలయును.

ఉద్దేశ్యములు.

ఈ క్రిందివా రాయా యద్వ్యముల కందతీతము ఎక్కుకొనబడిన:—అధ్యక్షులు; అసలీమెలమ్యుగాను, సహాయాధ్యక్షులు మూలగు జిన్నా, పండిట్ మోతీలాల్ నెహ్రూ, మూలగు భూద్రి, మూలగు కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, మూలగు బి. వి. నరసింహ అయ్యరు గారలు సాధారణ కార్యదర్శులు. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, ఉమారు సోధన్, ఛాహులూ నెహ్రూగారులు. ప్రతిష్ఠాపక కార్యదర్శి ఆరండేలుగారు. కోశాధ్యక్షులు రెవెన్యూ డి మురార్జీ గారు. ఈ క్రింది

తీర్మానములు

అంగీకృతములయ్యెను. (1) ఈసంఘమువారు తమ ఆత్మంత రాజ్యక్షితి తెలుపుచున్నారు. విజయము నొందినందులకు చక్రవర్తివారికి తమ సంతోషమును తెలుపుచున్నారు (2) నేజ్యుయన రాజుగారి యాగమము నెంతేయు నాదరించుచున్నారు. ఇందువలన హిందూదేశమునకును గ్రేటుబ్రిటనునకును గల సంబంధము బలపడుననియు తలంచుచున్నారు. (3) మానవాళికి స్వయంసర్వము స్వాతంత్ర్య, వ్యాయములను సంపాదించినందుల కీ సభవారు మిత్రముడలై నైస్వయములను భారతయోధులను ఎంతేయు నభినందించుచున్నారు. (4) లీగువారి ప్రతినిధిగ మొట్టి సంఘాద్యక్షులు అంగీకృతములకు తెలుపుచున్న పంపుట ఈసభ్యులు కార్యనిర్వాహకసభచే ఎన్నుకొన బడవలయును. (5) ప్రతినిధులకు తగినయేర్పాటులను చేయవలసివచ్చి ఇంగ్లండునందలి ఈ సంఘ కాళవారిని గోరుట (6) లీగువారి క్రిందిపిటిషనును చక్రవర్తివారికి తమ ప్రతినిధుల ద్వారా అప్పించుట. ప్రతినిధు లింగ్లండులో నట్టింపగలందులకు అచటి బ్రిటిషు కాళాసంఘము వారు తగినప్రయత్నములను జేయుదురుగాకయని వారినిగోరుట (7) పిటిషను వ్రాయుటకు మూలగు ఎం. ఏ. జిన్నా, సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, పి. కె. టిలాంగు, బి. జి. హానూరు గారలను అధ్యక్షులు ఒకసంఘముగ నియమింపబడుట. (8) బ్రిటిషుకాళవారిని ప్రతినిధులతో గలసి లండనునగరమునందొక హోమరులూసభను గావించుటకు తగినప్రయత్నములను చేయగోరుట. బ్రిటిషుకాళవారి కనుకూలగు తేజీని వారు నిర్ణయింపవచ్చును. (9) గావోపు సంవత్సరమునందీ దేశములో నీ లీగుదేశముల నింక అధికముగ వ్యాపింపజేయుట కింక నెట్టును ప్రయత్నములను జేయుట.

పిటిషను.

హిందూదేశమందలి తమ భృత్యులెల్లరు నీ యాదర్శావలంబిత స్వపరిపాలక సంఘ ప్రతినిధిగ ద్వారా తమ దివ్య చరణాలవిందముల సన్నిధి కంపుకొనిన విజ్ఞాపన యేమనకరాత్మరుడు తమకును తమ మిత్రులకును విజయమును ప్రసాదించి సంధివరకుల పరిశ్రమ, త్రొక్కివేయబడిన జాతుల పరిశ్రమ తమ మూర్తియత్వము ద్వారా వ్యాపింపజేసి అంతర్జాతీయవ్యవహారములందు వ్యాపింపజేసి తంత్రముల ప్రతిష్ఠింప నెంచి యుద్ధమును హాయిగ పరిసమాప్తి నొందించుటకు మేము తమ్ము నెంతేయు నభినందించుచున్నాము. యూరపు, ఆరేబియా ఆఫ్రికాలం వెట్టి వ్యాప

స్వాతంత్ర్యములను స్థాపించుట ఆత్మయని తమకు అనుగ్రహించుట అట్టి స్వాతంత్ర్యములను తమ హిందూ సామాజ్యమునకును వ్యాపింపజేయుదురుగాక యని తమ అభ్యర్థనలు చేసుచున్నారు. ఈ భారతమహాభూమికి తమ వ్యాపింపజేయుట నొసగి తమ కలనజేయుటతో తుల్యమును స్వపరిపాలనము నొసగి తమ పరిపాలన సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ ననుభవించునట్లును గ్రహించగోరెదను. మానవజాతీయతల నైదవంతు ప్రజలకు, తమ ప్రతినిధిదార్శా తమ పరిపాలనయందున్న వారికి వారు కోరు ఈ వ్యాపింపు స్వేచ్ఛాప్రార్థనములు తామం గీకరింపవలయును వ్యాపింపు కాదు. అనేకమంది ప్రజలు తమ పరిపాలనయందును సామాన్యపాటల మార్పులను పొంది నుభవించజేయుచున్నారు. సాధారణ వ్యాపింపజేయుట తమ నడము లేవండగనే వారి ప్రార్థన, మానవ, సామాన్యవ్యయలకు హానివాటిల్లుట కనకాళము గలగుటకు మెగ్నాచాద్వా మొదలగు వ్యాపింపజేయుట సహసరించి తాము తమ భృత్యులను కట్టాక్షింప ప్రార్థింపు. వీలయిన కానకముల సహసరించి తమరు మా ప్రార్థనల సంగీకరింప సాధ్యమైనంత త్వరగా నొసగెదరుగాక యని ఆతిథిత్వముతో చేమకొను భవద్భ్యుక్తులు, ఈ విజ్ఞాపనకారకు తెల్లకాలమును తమ యభివృద్ధిని స్ఫురించుచుందురు.

స్థానిక వార్తలు

ప్రేగు:—మామంతలాలావీధిలో కొత్తగ ర-వ ఇంటిలో ప్రేగు సోకి ఒకరునిపి చనిపోయె ననియు కార్లమున పైగుపుగు అన్నవనియు ఆరోగ్యాధికారి తెలుపుచున్నారు. మృతుడు ఇవాన్యలేమను పొందలేదు. మొత్తము 28 మంది వ్యాధిచే పీడితులైరి. 19 గురు మృతినిందిరి.

ఇండియను బాంకి:—గత సంవత్సరము ఇండియను బాంకి వారికి రూ 2, 76, 215-8-0 లు కనూలైనది. ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిషుమెంటు బహులు, వడ్డీలవైకము మున్నగువానికి, రూ 2, 47, 418-10-4 లు వ్యయమైనది. గావున బాంకివారికి గత సంవత్సరపు ఆదాయము రూ 1, 28, 801-8-8 లు. గత సంవత్సరపు ఆదాయపు నిలవ మొత్తము రూ 14, 252-8-10 లు చేర్చగా, ప్రకృతము బాంకివారియొద్ద నున్న నిలవ మొత్తము రూ 1, 48,054-1-6 లు ఆగును. ఇందునుండి బాంకివారి పేరుహోల్డరులకు అధ్వసంవత్సరమునకు గాను రూ 80,000 లు పంచివెట్టబడినది. ఇక మాతనసంవత్సరమునుండి రూ 1, 18,054-1-6 ల నిలవమొత్తముతో బాంకివారి కొత్త లెక్కలు ప్రారంభమగును.

ఎగుమతి నిషేధములు తొలగింపబడుట:—వారతనమువారు, బ్రిటిషు ఇండియానుండి, విదేశాభివృద్ధి నందలి అన్ని ప్రదేశములకును, మిరియాలు, ఎలకులు, కంపులు, నీలమాణిక్యము, వజ్రము, జనపవార, పట్టు, చిట్కెలు, గింజలు, రబ్బరు, కాప్సికము, కార్బనాడో, కార్బొనాడు, గార్బొన్సు, కేసింగు ఆను వస్తువులను, 1918 సం. డిసెంబరు 28-వ తేదీ నుండి ఎగుమతి చేసికొనవచ్చు నని యుత్తరపు నియమిచ్చారు. ఈ యుత్తరపు ఏషియాటిక్ రెమ్యువ అన్వయింపదు. యధారంభమున భారతదేశమునందు కర్తకాలయందు ఉద్యోగులుగా నుండి ప్రకృతము మిలిటరీ యుద్వ్యోగములందున్న అంగ్లేయులు తిరుగ స్వంతపనులలో చేరదలంపిన యెడల వారిని మిలిటరీ కాళునుండి నిమత్తులుగ చేయుటకు సామాన్యప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినారు.

అగ్నిప్రమాదము:—నిన్నటిరాదును కలకత్తా గాయలు ధిమేటగునందగ్నిప్రమాదము సంభవించెను. వెంటనే పైగుబ్రిగేవరచటికిరచ్చెను. రెండుగుంటలలో కుంటుంతులవార్చి చేయబడినది. గాని ధిమేటరంతము నూలిపోయెను. గ్రామము హోటల్కొకప్పులో కొంతభాగము నిర్మంతుకొనియెను. స్మిత్తు సతికిని, మెక్కుమెరిను గారికిని సరియొక యూరోపియనునకును అగ్ని విశేషముగ చుడికినది. వారు వెంటనే ఆస్పత్రికి ఆంపబడిరి. హెన్రీ గిన్నను ఆను నతడు ప్రేమిదనుండి కొంతసామమును తీసివేయుచుండగా అగ్నియొకి బాధపడిరి. హంప్రీవిశపుకంపెనీవారికి చాల నష్టముగలిగినది, నుమారు 15000 రూపము లుండవచ్చును అగ్ని యెట్లు పుట్టినదియు తెలియలేదు.

Towards Peace.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Overwhelming Sinn Fein Majorities.

Future Dark and Dangerous.

LONDON, December 30.

The "Times" learns from Dublin that many elected Sinn Feiners are in jail or interned. Most Sinn Fein majorities were overwhelming. The women voted for Sinn Fein in regiments. Their enthusiasm was extraordinary. Everywhere the Sinn Fein organisation was perfect. There was no disturbance anywhere and the relation of all the candidates was most friendly. Sinn Fein expects early release of its interned supporters. It proposes the establishment of a constituent assembly in Dublin not recognising British Law. It is understood that the Irish Government is prepared to meet any developments in this direction, but the immediate future of Ireland is dark, dangerous and doubtful.

Irish Resentment.

Mr. O'Connor Blames Government.

LONDON, December 30.

Speaking at Liverpool Mr. T.P. O'Connor said, that the Government had driven Ireland to passionate resentment, and must take the responsibility if to-morrow sixty or seventy Irish members of Parliament were put in jail.

Sir E. Carson's Statement.

LONDON, December 30.

Sir Edward Carson in a letter to his constituents, said:—The election had cleared the air in Ireland, where the issue was between an independent Republic and government under the Parliament of the United Kingdom.

War Monument Dynamited.

LONDON, December 30.

The Sinn Feiners at Cork have dynamited the South African War monument to Cork soldiers.

U.S. And Europe.

President Wilson's Statement of Attitude.

LONDON, December 31.

President Wilson was enthusiastically received at Manchester yesterday. The President visited the ship canal and afterwards received the freedom of the city, at the Free Trade Hall. Replying to the Mayor, the President said: "The theme we must have in our mind now is, common interest and determination of what is common interest. The world has been governed by partnerships of interest and they have broken down. Interest does not bind. Interest separates. With the slightest departure jealousies spring up. The only things that can bind people is common devotion to right. Unless man performs his whole duty, he is entitled to no right. You know that the United States has always felt that she must keep separate from connection with European politics, and she is not now interested in European politics, but interested in the partnership of right between America and Europe. She is not interested merely in the peace of Europe, but in the peace of the world. Therefore, in the settlement ahead something more delicate and difficult than ever attempted before is to be accomplished in genuine concert of mind and purpose. But there is an element present that makes it easy. Never before has there been such a keen international consciousness as now. There is a great voice of humanity abroad in the world, which he who cannot hear is deaf. There is a great consensus of common conscience now in existence which if any statesman resist he has gained a most unenviable eminence in history. We are not obeying the mandates of parties or politics. We are obeying the mandates of humanity. I am not hopeful that the individual items of settlements we are to attempt will be altogether satisfactory, yet if we are to make unsatisfactory settlements, we must see that they are rendered more and more satisfactory by the subsequent adjustments which are made possible, so that we must provide the machinery of readjustment, that we may have a machinery of good-will and friendship. If the world is to remain a body of friends it must have the means of friendship, constant friendly intercourse and constant watchfulness over common interest, and an easy and constant method of conference so that the troubles may be taken when they are little and not allowed to grow until they are big. Good-will is the forerunner of trade, and trade is the great amicable instrument of the world. I wish we could, not only for Great Britain and the United States but for France, Italy and the world, enter into a great league and covenant, declaring ourselves friends of all friends of mankind and uniting ourselves together for the maintenance and triumph of right."

The Example of Unity.

Speaking at a subsequent luncheon the President said:—"Our men and your men have fought side by side in the great battles in France for the first time under a common commander. With the unity of command there rose a unity of spirit. The minute we consented to co-operate, our hearts were drawn together in co-operation. So from the military side we have given ourselves an example for years to come. Having now seen we can fight shoulder to shoulder, we will continue to advance shoulder to shoulder, and I think you will find that peoples of the United States are not the least eager of parties."

Holland Agrees to Britain's Request.

London, December 31.

The "evening standard" is authoritatively informed that Holland has agreed to Britain's request to use the Scheldt for transmission of supplies to the allied troops in Germany under commercial flag.

President Wilson leaves London for France.

Mr. Wilson Extremely Pleased with His Visit to Britain.

LONDON, December 31.

Mr. Wilson left London for France. He was seen off at the station by the King, Queen and Mr. Lloyd George. Large crowds thronged the route from the Buckingham Palace to Victoria Station and when procession paused loud cheers were raised. King George and President Wilson were in the first carriage and the Queen, Mrs. Wilson and Prince Mary in the second. Mr. Wilson inspected the guard of honour of the Scottish guards with the band of the Irish Guards drawn up at the station. Mr. Lloyd George, Mrs. Lloyd George, Earl and Countess of reading, Mr. Bonar Law, Lord Robert Cecil, Mr. Walter Long and the American Ambassador were amongst those present to bid the President farewell in the Royal Waiting Room. The Countess of Reading presented Mrs. Wilson with a handsome bouquet of flowers. The President and Mrs. Wilson left in royal train. A member of Mr. Wilson's suite interviewed said that the President was extremely pleased with his visit to Britain and deeply gratified with the warmth of his welcome everywhere. As regards the negotiations on which President had been occupied there he said that it was a solid understanding between England and America.

Indian Tea Association.

Licenses for Free Import of Private Tea.

LONDON, December 22.

The Indian Tea Association announces that the Food Ministry has arranged that licenses shall be freely issued for the private import of tea provided that no portion of the tea is sold for home consumption and at least fifty percent of the importations are offered to the Food Ministry. Subject to grades F. C. B. (a) (c) prices will be as follows: Indian and Ceylon will be equivalent to the present contract prices. Java, Sumatra and Nyassaland will be analogous to the Indian contract prices. China and Formosa prices will be determined by the Food Ministry in consultation with trade within the limits of eightpence, for fair common leaf to two shillings for the finest tea. At present, the rate of exchange on basis that F. C. B. costs and prices will be paid by the Food Ministry for their purchase of three million pounds the tea not taken by the ministry will be free for re-export without the limitation of price subject to the export restrictions. Quantities of tea which are at present available for re-export to the blockaded countries are very small.

Indian Labour Corps Officers.

LONDON, December 30.

A despatch from F. M. Haig mentions the following officers as belonging to the Indian Labour Corps:—Captain H. B. Innes, commanding 55th Company, Second Lieut. M. H. Beattie attached to 49th North West Frontier Company, F. W. Douglas of the 64th Bengal Company, Mr. H. W. Moore 29th Lushai Company, E. C. France 63rd Bengal Company, P. C. Smith attached to 48th North West Frontier company and F. E. Winsland 51st Santal Coy.

Count Plunkett Released

Unconditionally.

LONDON, December 31.

Count Plunkett, who was elected for North Roscommon and interned in England for eight months in connection with the German plot in Ireland, has been released unconditionally and has arrived in Dublin.

Prince Feisal Entertained at Mansion House.

LONDON, December 30.

At the Mansion House Banquet was given to Prince Feisal. At which Colonel Lawrence, Robert Cecil and Sir H. McMahon and Sir J. D. Rees were present. Lord Mayor toasting Prince Feisal expressed the gratitude of the citizens of London for the splendid assistance which the Arab troops had given to General Allenby. The Prince replying said that the Arab troops fought for high principles of freedom and justice which were the watchwords of the Allies and the antithesis of Turkish rule. He was sure after visiting London and other cities in Britain that the British people keenly sympathized with the aspirations of the Arabs.

New Year's Military Honours.

LONDON, December 31.

The long list of the 'New Year' Military Honours is gazetted for valuable War Services in France and Flanders. The Grand Cross of Bath is conferred on the army commanders, Messrs. Rawlinson and Byng and the Grand Cross of St. Michael and St. George on General Currie commanding the Canadians and Generals Birdwood and Monash, the latter commanding the Australians. Three hundred companions of these orders are appointed. Three knight commanders of the British Empire include Sir Almoth Wright. There are large numbers of appointments to the lower grades of the order of the British Empire. Lieut. General Horns is promoted to General. The list also includes many distinguished Service Orders, Military Crosses, Royal Red Crosses and distinguished Conduct Medals.

France

French Motor Traffic.

Restrictions Removed.

LONDON, December 31.

PARIS.—Restrictions on the sale of motor spirit in France cease to-day, and greater freedom will be allowed to motor traffic.

Inter-Allied Aerial Mail.

LONDON, December 31.

PARIS.—Havas agency states:—Negotiations are proceeding for the introduction of an aerial mail service between Brussels, Paris and London.

M. Clemenceau's Triumph.

Tribute to Britain.

LONDON, December 31.

Havas Agency states:—In a debate which lasted from Sunday until the early hours of yesterday morning, M. Clemenceau obtained a great triumph. He gave roughly the broader lines on which peace should be based as far as France was concerned. At the conclusion of the sitting a vote of confidence in M. Clemenceau was passed by 398 votes to 93, which enabled the Premier to go to the Peace Conference with hands as strong as those which the Coalition victory gave to Mr. Lloyd George. M. Clemenceau stated that in the course of his conversation with President Wilson on the freedom of the sea, he told the latter that France would never be ungrateful to the British, and President Wilson expressed his approval of the sentiment.

France and Spain.

Perfect Agreement.

LONDON, December 31.

Havas Agency states:—Replying to an address from the French Ambassador on the occasion of his presenting his credentials, King Alfonso said that Spain was in perfect agreement with France and a new era in the relations between the peoples of France and Spain was dawning.

Premier Contradicts Report.

LONDON, December 30.

PARIS.—M. Clemenceau announced in the Chamber that the French landed in Odessa without fighting.

M. Clemenceau on Balance of Power.

LONDON, December 30.

PARIS.—In the Chamber of Deputies following upon the debate on the Foreign Policy, a Socialist amendment disapproving of Russian expedition was rejected by 380 votes to 144. Replying to the interpellations, M. Clemenceau defended the system called "Balance of Power". If Britain, America, France and Italy had before the war agreed to say that whoever attacked one of them would be attacking all, this atrocious war would never have occurred. This system of alliances would be his guiding thought at the Peace Conference.

Russia

Civil War.

Widespread Operations in Ukraine.

LONDON, December 31.

A Russian wireless message describes widespread operations in which the Ukrainian-Soviet army is engaged in the neighbourhood of Kharkoff, Ekaterinoslav and Minsk. The message shows that complete German evacuation of Vilna is expected on January 5th. Chaos and anarchy reign at Brest-Litovsk, where the fortress has been dismantled.

Bolshevik Successes Near Reval.

LONDON, December 31.

A Russian wireless message says:—In the Petchora-Mazen region we continued to advance, capturing several villages. After fierce fighting in the Reval region, the enemy landed 500 men and four guns in the direction of Riga. We captured twenty guns. On the southern part of the front strong enemy forces pressed us back to Grenersk.

White Guards' Capital Taken.

London, January 1.

A Russian wireless message says:—We have taken Ufa which is the capital city of the White Guards westward of the Ural. The Lithuanian Bourgeois Government has left Vilna for Kovno.

Further Bolshevik Successes.

LONDON, January 1.

A Russian wireless message says:—We advanced towards Reval to the Loksha-Kolk line. We captured in the direction of Riga, Romatzkoe near Wendin, also Romorshot on the Dvina and Ussiany on the Svencziy-Ponovezh railway.

French Troops in Odessa.

Reported Russian Treachery.

LONDON, December 29.

Information has been received in London of severe fighting at Odessa in which the French warships participated. The French, in agreement with the local authorities, so the report goes, landed 5,000 troops to maintain order in the town. The local forces, it is said, treacherously fired on the troops while landing. The French warships retaliated, shelling a Russian camp behind the town. The casualties are stated to have been heavy. It is not known whether the French troops still occupy Odessa.

Coalition Government in Poland.

M. Paderewski Ordered to Leave

Odessa at once.

LONDON, January 31.

WARSAW.—An official telegram from Polish source confirms that the Coalition Government representing all the parts of Poland is on the eve of formation. Demonstrations at Posen show that Germans still hope to rule there and are arranging matters in such a fashion that the allies at the Peace Conference will be confronted with the accomplished fact. Mr. Paderewski received great ovation at Posen. He declared that Poland's hour had struck when she would be again great and the Free Mistress of her own ports. The German authorities ordered Mr. Paderewski to leave immediately but he refused point-blank.

Bolshevik's Advance in Esthonia.

LONDON, December 31.
Reliable information has reached London that Bolsheviks have continued to advance in Esthonia on a wide front and help is urgently necessary.

Big Revolt Suppressed in Moscow District.

LONDON, December 31.
PARIS.—"The Le Journal" publishes a letter from Petrograd showing that the Red Guards suppressed a big revolt of the peasants against Bolsheviks in Moscow District recently, with frightful casualties including wholesale massacres and burnings.

Germany**Her Loebe Resigns Cabinet Membership.**

LONDON, December 31.
Copenhagen.—A message from Berlin states that Herr Loebe, Editor of "Volkswacht" and recently appointed member of the Cabinet has resigned.

Artillery and Infantry Regiments.

LONDON, December 31.
AMSTERDAM.—A message from Berlin states that the troops proceeding to Upper Silesia are a regiment of artillery and a regiment of infantry.

Bolshevik's Sabotage in Mines.

LONDON, December 31.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the despatch of troops to Upper Silesia is due to a veritable outbreak of rebellion there, incited by Poles. The Bolsheviks, clericals and miners adhering to the Spartacus committed acts of sabotage in numerous mines. One mine was flooded and several million marks damage done.

Martial Law Proclaimed in Posen.**Poles Temporarily Control Posen, A Number of German Officers Shot.**

LONDON, December 31.
COPENHAGEN.—The "Vorwaerts" states that the Poles obtained temporary control of Posen and court-martialled and shot a number of German officers and men whereupon German troops hurried up.

A later message from Berlin states that the Germans have proclaimed Martial Law in Posen, disarmed the troops excepting the town guards and the police, closed the theatres and cinemas and have prohibited meetings and that order has been restored.

Spartacus Party Dissociates from Independent Socialist.**A New Communist Labour Party Formed.**

LONDON, December 31.
COPENHAGEN.—The Congress of the Spartacus Party in Berlin at which hundred delegates from throughout Germany were present unanimously passed a motion by Herr Liebknecht dissociating themselves from the Independent Socialists and forming a new party called Communist Labour Party. Great sensation was caused by the appearance of the Russian Soviet Delegation headed by a Radek who is the head of Bolshevik Propaganda School in Moscow and who delivered an address in the name of the Russian Soviet.

China**China Demands Return of Kiaochow.**

LONDON, December 31.
The Chinese Foreign Minister who is the head of China's Peace Delegation enroute for Paris, declared that China will demand the return of Kiaochow and the readjustment of China's international trade relation in order to place her on a footing of equality with other nations.

America**Naval Construction must End.**

LONDON, December 31.
WASHINGTON.—Mr. Daniels told the naval committee that if the Peace Conference did not result in the general agreement to end the naval construction, he was firmly convinced that the United States must bind its energies to create incomparably the greatest navy in the world.

Rumania**Act of Union Presented to King Ferdinand.**

LONDON, December 31.
According to a Bukharest message the Transylvanian Government's mission has presented an Act of Union to King Ferdinand. The latter acquiesced in their desire that he should reign over the entire Dniester basin as far as Tisza.

United Provinces**The Armenians.****Monster Meeting in Cairo, Independence Claimed.**

ALLAHABAD, January 2.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—A monster meeting of the Armenian communities of Egypt and the Sudan took place this week in Cairo. The Delegates voted unanimously, and amid much enthusiasm, a resolution claiming the right of independence and sovereignty for Armenia including Cilicia and demanding the recognition of the provisional Armenian Government, the immediate evacuating from Armenian

territory of all Turkish troops and their substitution by Allied troops and Armenian contingents which have participated in the present war. This resolution has been sent to the President of the Armenian delegation in Paris, Boghas Parha Nubar, who is regarded by all Armenians in the world as their leader and who has been requested to present it to the Entente Governments, as well as to the United States.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

—10:—

(BY WIRE.)

Delhi**All-India Muslim League. Presidential Address.****Some Remarkable Statements, Indian Muslims and Turkey.**

DELHI, January 2.
In the course of his Presidential address at the Moslem League meeting, Mr. Fazlul Husque referred to Muslim apprehensions regarding Turkey and observed:—To them (Indian Mussalmans) the fate of Turkey could not but be a matter of deepest concern for with it was closely interwoven the question of the Khalifate and of the guardianship of the holy places of Islam. Over the achievements of British diplomacy and statesmanship in the past they were ready to draw a veil but it was time to remind British statesmen that it was politically unsound and against the teachings of history to indulge in heavy drafts on the loyalty of a subject people. Very little logic was needed to demonstrate the fact that the practical annihilation of the military powers of Islam in the world could not but have a far reaching effect on the mind of even the loyal Mussalmans of India. It was therefore a matter of deepest regret that, at the forthcoming Peace Conference, the Mussalmans of India would be wholly unrepresented and that most weighty decisions on questions affecting the sentiments and feelings of His Majesty's Indian subjects would be arrived at in the absence of proper representation of their interests. Recent utterances of responsible British ministers had hardly been of an assuring character. Only the other day Lord Robert Cecil had declared that Turkey had shown utter incapacity for ruling subject races and had given a plain hint as to how the Allies contemplated dealing with Turkey but had England, he asked, shown any conspicuous capacity for ruling subject races? Tall talk and low performances might be amongst the many and varied privileges of Englishmen but did they seriously realise what the verdict of history was likely to be on the achievements of their own countrymen in India? In his opinion India had retrograded in material prosperity under British rule due mainly to two causes. First, British administration had not promoted or widened the sources of national wealth in India. Second, all the available wealth had been actually drained out of the country by the system of administration, which could not have left any wealth in India without directly falsifying fundamental and animated truths of political economy. He then referred to the necessity of self-government and made replies to the various objections urged against the granting of reforms. On the question of

Hindu-Moslem Relations

he considered it a gross libel on both communities to say that the Hindu was a national enemy of Mussalmans. Incidents like the Arrah riots were due to the fanaticism and ill-conceived religious fervour of those sections of the two communities, who from want of education and other causes had not learnt to be tolerant of the feelings and sentiments of others. Speaking about Moslem interests in the Government, he observed that their rulers had not shown any jealous regard for the protection of Mussalman interests. He said that under the present conditions Mussalmans were the greatest sufferers. He then dwelt at some length on the Calcutta disturbances, giving his version of the occurrence which he said was different from official versions. But facts, he observed, remained what they were and people began to wonder that the wrongdoers were not only not punished but even rewarded for oppressions committed on the people.

The speaker next referred to the case of

The Moslem Internees.

Particularly of Mohamed Ali and Shakattali and in this connection he asked the Government to compare Muslim feeling in India to-day with what it was only a few years ago and earnestly beseeched them to consider whether they were really serving the best interests of British rule in this country. He wished to tell the Government that they were driving Mussalman slowly to the very verge of despair.

Speaking on the

Question of the Khalifate

and the safety of the holy places of Islam he said, I wish to leave the questions to be further discussed by the Moulanas whom I see present here, but I wish to emphasise one particular aspect which may perhaps escape the attention of our rulers. All questions relating to the Khalifate and the holy places touch Mussalmans in the most vital points of their religious belief and however much our rulers may indulge in the pastime of setting up government imposters to misrepresent the real views of the community on political questions, any attempt to repeat his process regarding religious matter is bound to be attended with the most serious consequences.

We are loyal to the British Crown and we are prepared to vindicate our loyalty by making sacrifices subject to the one vital condition of consistency with the teachings of Islam and with fidelity to the dictates of our faith. But in making one sacrifice after another, the dividing line may soon be reached and then we have got to tell our rulers that in the event of a possible conflict between divine commandments and the laws of an earthly king, a true Mussalman must allow the former to prevail even at the risk of laying down his life.

In conclusion the President said:—to me the

Future of Islam

in India seems to be wrapped in gloom and anxiety. Every instance of a collapse of the Muslim powers of the world is bound to have an adverse influence on the political importance of our community in India. The future of Turkey as far as I can see seems to be doomed. The feelings of the European powers towards Turkey have hardly ever been friendly in the past and the nature of things could not have been otherwise. In spite of the lapse of centuries the relation between the East and the West is seldom free from a tinge of that immemorial conflict which dyed red the waves of Salamis and the Nile and later on hurled the hordes of Christendom against the bulwarks which the heroes of Islam had raised for the protection of the holy places of our faith. It is an antagonism between two distinct types of civilizations and divergent outlooks on life and is based on almost all the factors that can possibly divide man from man. I will not therefore be surprised if they take this opportunity to finally dispose of Turkey and her problems in Europe and herein lies food for the amplest reflection. As years roll on, the

Position of the Mussalmans

in India becomes more and more critical and demands our most anxious thought and care. In my humble opinion we should invoke divine help and guidance in all sincerity and meekness of heart. Above all we should renounce any lurking spirit of strife and quarrel with other communities and seek their help and assistance in our troubles and difficulties. There are some Mussalmans who think that intolerance in Non-Muslims is a point of bravery, and that a contrary feeling betokens cowardice. I have even come across Muslims who take a particular pleasure in assuming a militant attitude towards Non-Muslims as if devotion to Islam demands that we should always be on the war path, irrespective of the consequences. This is not merely, morally reprehensible but politically a grievous blunder. We are daily drifting towards a position when we shall have to tackle one of the most obstinate and powerful bureaucracies known in history. We shall then need all our strength and also the help and co-operation of our Non-Muslim brethren. Experience has shown that we can have this help and co-operation for the mere asking. Shall we be wise and strengthen our arms by alliance with our brethren, or shall we be foolish and weaken whatever strength we possess by internal quarrels and strife? We have to decide with the future of our community in the palm of our hands and please God let us decide wisely."

All-India Home Rule League Annual Meeting.**Mrs. Beasant Presides.**

DELHI, January 2.
The special annual meeting of the All-India Home Rule League was held in Delhi on the 31st December, 1918, at the residence of Rai Bahadur Lala Sultan Singh at 9-30 A.M. with Mrs. Annie Beasant, President of the League, in the chair. The report of the League for the past year was taken as read, copies having already been distributed to the members. The rules of the League were amended to read as follows:—

Rules-Objects.

(1) To secure Home Rule for India through all law abiding and constitutional activity. (2) To maintain the connection with Great Britain by becoming a free nation within the British Empire under the Imperial Crown of His Majesty the King Emperor George the V and his successors. (3) To support and strengthen the National Congress which has laboured for more than thirty years to lay the foundation of Indian self-government. (4) To carry on a continuous educative propaganda on the necessity of Home Rule for India.

Membership

Membership is open to all men and women over 21 years of age who accept the above objects excepting school students and under-graduates.

Subscription.

Every member shall pay Rs. 1 as admission fee to the League, the amount of annual subscription if any, being determined by and payable to the branch to which the member belongs.

Organisation.

(1) A branch of the League may be formed in any town or village in British India, provided the said branch shall consist of not less than seven members and be recognised by the Provincial Council, or, where there is no Provincial Council, by the Executive Council. (2) Each Province having not less than seven branches shall have a Provincial Council. The provincial council shall consist of representatives elected. The provincial council shall frame rules for the conduct of its own business and the election of office-bearers. The provincial council shall have powers of general supervision and control over the policy and work of the branches in the province. (3) The Executive Council of the League shall consist of 1, the honorary President [Sir Subramania Iyer], [2] President, [3] Vice-President, [4] General Secretaries, [5] Organising Secretary, [6] Treasurer, Presidents of the provincial councils for the time being, [8] Secretaries to the provincial councils for the time being, [9] not more than three members who may be co-opted for the year on the recommendation of the President and [10] members to be elected by each provincial council in the following proportion. Each provincial Council shall have a right to elect at least one member to represent the Province on the Executive Council of the League and in addition to the said one minimum member each provincial council shall have the right to elect one more representative for every 4,000 members above the first 4,000. The headquarters of the Executive Council of the League shall be in Bombay. The Honorary President shall hold office for life. The President, Vice-President, General Secretaries, Organising Secretary and Treasurer shall be elected by majority of votes of the members of the provincial council. Subject to the objects of the League, the Executive Council shall have sole authority in all matters concerning the general policy of the League including the publication of the League and all matters of great importance or urgency which may require to be disposed of in the name of the League.

Council's Powers.

Amongst others the said Executive Council shall have the following powers:—(1) To regulate all matters between the Executive Council

and the Provincial Councils, [2] to regulate all matters between the Provincial Councils "inter se" [3] To disaffiliate any branch and [4] To decide all matters concerning the relations of the League with the other political bodies in the country. The decision of the Executive Council shall in all matters above referred to be final and binding on all provincial leagues. The term of office of the Executive Council shall be one year. Voting at the meetings of the Executive Council may be in writing and the business may also be done by circulation. The quorum for all meetings shall be seven. Interim vacancies in the ranks of the elected members shall be filled by the remaining members. No steps or decision relating to any matter of general policy shall be taken in the name of the League without the same having been passed at a meeting of the said Council or by circulation. There should be an annual meeting of the members of the League at the place settled for the annual meeting of the Indian National Congress. No changes or alterations in these rules shall be made at a meeting of the Council specially convened for the executive purpose and unless by a majority of not less than three-fourths of the persons voting at the meeting. It was decided to transfer the headquarters of the League from Madras to Bombay.

Election of Office Bearers

The following office bearers of the League were unanimously elected:—President: Mrs. Annie Besant, Vice Presidents: The Hon'ble Mr. A. Jinnah, The Hon. Pandit Motilal Nehru, the Hon. Mr. Bhurari, The Hon. Mr. K. V. Rangaswamy Iyengar, The Hon. Mr. B. V. Narasimha Iyer, Mr. B. Chakravarti, General Secretaries: Mr. C. P. Ramaswami Iyer, Mr. Umar Sobhani, Mr. Fawaz Lal Nehru, Organizing Secretary, Mr. G. S. Arundale, Treasurer: Mr. Ratana D. Moraji.

The following resolutions were adopted:—[1] That the All India Home Rule League most respectfully begs to convey to His Gracious Majesty the King Emperor, its

Deep Loyalty and Profound Devotion

to the throne and its congratulations on the success which has crowned the great war for the freedom of the nation. [2] That the Home Rule League welcomes the announcement of the visit of H. R. H. The Prince of Wales to this country believing that his presence will strengthen the

Connection between India and Great Britain.

[3] That this Conference desires to place on record its profound appreciation of the brilliant gallantry of the allied armies and especially of the heroic achievements of the British Indian army and convey to them all its most cordial congratulations on their having jointly won freedom, justice and self-determination for humanity. That a deputation representing the All-India Home Rule League be sent to Britain to advocate the objects of the League, the members to be chosen by the executive of the League and that the British auxiliary of the League be requested to make the necessary arrangements there for its reception and work. That the Conference approves of the submission to H. M. the King Emperor of the petition herein after following and requests its British auxiliary to arrange for its presentation by the deputation, while in England to the King Emperor's most Excellent Majesty in Council.

The humble petition of His Majesty's loyal and loving subjects in India by the Deputation of the Home Rule for India League sheweth that your petitioners lay at the feet of Your Imperial Majesty their

Loyal Congratulations

in that the giver of victory has crowned with success the arms of Your Majesty and of Your Majesty's allies in the world war, now happily approaching its termination, and has thus in the sacred person of Your Majesty, in common with nations allied together for the vindication of the sacredness of treaties and of the liberty of oppressed nationalities rendered secure the liberties of the nations and the establishment of justice and righteousness in internal national relations. That your petitioners appeal to Your Majesty to extend to your Empire of India through such means as to Your Majesty's wisdom may seem fitting the liberty which is now being established in Europe in Arabia and in Africa and to lift this great dependency to the position of a free nation under Your Majesty's Imperial Crown on an equality with the self-governing dominions of the Empire. That your petitioners believe that this prayer for freedom cannot justly be denied to the one fifth of the human race in India over which Your Imperial Majesty rules through Your Majesty's Governor General with the help, in his own words, of the machinery of autocracy. A vast population who do not share, though under Your Majesty's sceptre, the elementary rights of security of life, liberty of person and possession of property which should be theirs, unless deprived of them by a sentence duly passed in one of Your Majesty's courts of justice after open trial as assured by the Magna Charta and other laws, on which the depend the allegiance of the subjects to Your Majesty. Wherefore your petitioners humbly pray that Your Majesty will be graciously pleased to grant through such constitutional ways as are available this our humble petition and your petitioners as in duty bound will ever pray.

Petition to Parliament.

7. That a petition to the Parliament be drawn up by the following persons to be presented by the deputation as arranged by the British auxiliary:—The Hon. Mr. M. A. Jinnah, Messrs. C. P. Ramaswami Aiyar, P. K. Telang, B. G. Horniman and the President of the League.

8. That the British auxiliary in consultation with the Deputation arrange for a Home Rule for India conference in London at such date as the British auxiliary shall decide.

9. That a vigorous propaganda for the furtherance of the object of the League be carried on India during the coming year.

Exports without Licence.

DELHI, January 2. A communique says:—A telegram received by the Government of India from the Secretary of State announces that export from the United Kingdom of the following among other articles is now permitted without licence:—Drums of iron or

steel, magnesite and magnesite bricks, hand tools for agricultural purposes, motor vehicles and complete motor cycles but not tyres and excluding motor cars thirty horse power and over.

Burma

Madras Hindu Association Supports Patel's Bill.

RANGOON, January 2. A largely attended meeting of the Madras Hindu Association, Rangoon, called at the request of the Local Government to consider the Inter-caste Marriage Bill introduced by the Hon'ble Mr. Patel into the Viceroy's Council decided by a very large majority to support the Bill as it would be a move in the right direction and would hasten the progress of the Hindus. Only eleven persons voted against the proposal. The speakers addressed the meeting in English, Tamil and Telugu.

Calcutta

Tata Iron and Steel Works at Sakchi.

Viceroy Greatly Pleased with the Works.

SACKHI, January 2. His Excellency the Viceroy accompanied by the Hon'ble Sir George Barnes, Colonel Verney Military Secretary, Colonel Austen-Smith, and Captain Ives visited the Tata Iron and Steel Company's works at Sakchi today. On arrival by special train early in the morning at Lalimati junction His Excellency was met by Sir Thomas Holland, and later at Sakchi station was received by Sir Dorab Tata, chairman of the Tata Iron and Steel Company, Sir Sassoon David, Director, Mr. Tutwiler, general manager, the Hon'ble Mr. Foley Commissioner of the division, Mr. Garlett Deputy Commissioner of Singhbhum, Mr. Castel, Deputy Inspector General of Police, Dr. Mowilliam, Government Metallurgical Inspector, and a number of officials of the company. A guard of honour furnished by a company of the Chota Nagpur Regiment was lined up at the station and inspected by His Excellency. The Viceregal party then left by motor cars for the Director's Bungalow where they were to stay for the day. The route was gaily decorated with flags and bunting and spanned by a number of triumphal arches with various and suitable inscriptions. After breakfast at the Bungalow His Excellency and party motored to the works over which they were taken in an observation car accompanied by Sir Dorab Tata, Sir Thomas Holland and the general manager. His Excellency first visited the sulphuric acid plant, the bye product plant, the bye product coke ovens, and the copper coke ovens after which the blast furnaces were inspected, where a cast of pig iron was seen being made. power house and the gas producer building were next visited, after which the party were taken to the open heat furnaces where His Excellency witnessed the tapping of molten steel. His Excellency then inspected the blowing a bar of 28 inch and the finishing mills. A number of rails were then seen tested by the drop and the tension tests after which the party returned to the Bungalow for lunch, at which a number of officials of the Local Government were invited. The works offices were inspected after lunch and the forge and the pattern shop, the general foundry and the machine shops. A visit was subsequently paid to the hospital, the boys school, the mechanics school, the girls school and other institutes, after which the party motored round the town.

Name of Sakchi Town Changed

On returning to the director's Bungalow His Excellency from the steps of the Bungalow and before a large concourse of people announced Jamshedpur as the new name of Sakchi town in memory of the distinguished and illustrious founder of the Tata Iron and Steel Company, the late Mr. Jamshedji Tata. In announcing the change of name His Excellency made the following speech in a loud and sonorous voice: Gentlemen, I have come down here to-day in the first place to see this fine example of Indian industry. As you know it is the policy of my Government to encourage all industries in India as far as possible to do so and I wanted to be able to see this fine example of Indian industry which has been set up at Sakchi. In the second place, I wanted to come here to express my appreciation of the great work which has been done by the Tata Company during the past four years of this war. I can hardly imagine what we should have done during these four years of this war if the Tata Company had not been able to give us steel rails which have been provided for us not only for Mesopotamia but for Egypt, Palestine and East Africa and I have come to express my thanks to the directorate of this company for all that they have done and to Mr. Tutwiler the general Manager of this company for the enthusiastic work which he brought to bear in this behalf during the past four years [Applause]. It is hard to imagine that 10 years ago this place was a scrub and jungle and here we have now this place set up with all its foundries and its workshops and its population of forty to fifty thousand people. This great enterprise has been due to the precious imagination and genius of the late Mr. Jamshedji Tata. We may well say that he has his lasting memorial in the works that we see here all round, but you will be pleased to learn when I tell you to-day that on account of the filial reverence of Sir Dorab Tata this place will see a change in its name and will no longer be known as Sakchi but will be identified with the name of the founder bearing down through the ages the name of Mr. Jamshedji Tata. Hereafter this place will be known by the name of Jamshedpur [Applause]. It is my privilege here to-day to have been able on this occasion of first visit of a Viceroy to this place to pay my

Tribute to the Memory of that Great Man, (Loud Applause) Cheers to Viceroy.

On the proposal of the general Manager Mr. Tutwiler, the immense gathering in the compound of the bungalow gave three cheers for His Excellency later in the evening His Excellency the Viceroy and party left Sakchi for Calcutta by special train. The entire town was illuminated in his honour.

వృత్తాంతములు

వర్ధమానకర వివాహము నామోదించుట:—రంగూరులో నన్ను చెన్నరాష్ట్రీయ హిందూ సంఘమునా బర్మా దొర తనమునా కోరిక వైసి సభ చేసి పట్టుకొనిన నామోదించుట ఆవసరమని తీర్మానించిరి. 11 గురు మూర్తము ప్రతి కూలరు. వక్ర ఆంధ్ర ద్రవిడంక్ష భాషలకుం దుపయోగించిరి.

ఎగుమతుల నిరోధమున తొలగించుట:—ఉత్కల, ఇనుము, మేగ్నెటైటు, మేగ్నెటైటు ఇటుకలు, క్వరసానుపు పనిముట్లు, మోటారు లై సెకిలబండ్లు, మోటారుబండ్లు 30 గు జ్జముల పరుగులు లోపుని. వీనిని లై సెన్సులేషన్ ద్వారా దేశమునండి ఎగుమతి చేయవచ్చునని ఇండియానుల్ ప్రకటించెనని ఇండియాదొంతమునా తెలిసిరి.

ధర్మవరమున జరుగనన్న యూరజాతర కమయమై ఆనంతపుర మండల కరగ్రామాలకును సహాయకరగ్రామాలకును క్రిందియాశ్రయములు గల విజ్ఞప్తి పంపబడినది:—ధర్మవరమున గోటలో మహామూర్తి యాన్వదనుటకు దార్శానుగా ఎలకలు పడుచుండుటకు గాక గడ్డలకట్టి జ్వరముగిరి బనులు సహితము చనిపోవుచున్నాడు. ఎలకలుబడుట గ్రామమున దినదిన మెదక్కుచునున్నది. ఇది యిట్లుండ గా మాయూరి నారు కొందఱు రాగల జనవరి నెల మొదటి వారమున మార జాతర చేయటకై నిశ్చయించుకొని యున్నాడు. ఇది విశ్కలీ కూడ ని పని. జాతర కాలమున గామవాసుల బంధువులు వెళ్ళువోట్లనండి వచ్చి మిక్కిలముగా నిచ్చట జేరుటయు, గొట్టెలు, కోర్లు పొట్టెల్లు సాకులు విరివిగా మార్చగావింపబడుటయు దలస్థించును. నెత్తుక పారి నెల తడిసిపోవుటవలనను వచ్చిన జంతువుల మలముత్రాదులు చుట్టుపక్కల బాజవేముటవలనను తడితర కళ్ళెలవార్చములు నీళ్ళలో గడుగుటచేతను మిక్కిలి బాగుపానకమై గాలియు నీళ్ళును విస్తారముగ జెడి మిలిమిలి యునాగోగ్యమునకు గారణ మగును. కావున అధికారులు జాతరను మాన్పించుటకు బ్రార్థించుట.

గ్రంథాలయ దుస్థితి.

ఆయాధ్య, బాపట్లతాలూకా పొన్నూరు గ్రామమున 1918 సంవత్సరము జనవరి 1-న తేదీని పురవైశ్యప్రముఖులు కొంతమంది "కన్యకాపరమేశ్వరీ గ్రంథాలయ" మనుకేర ఒక గ్రంథాలయమును స్థాపించి తివాది రెండు మూడుమాసములు ఆధ్విత్యముగ పనిచేసిరి. అప్పటినుండి వారిలో కల్లాలములు కలిగి జేతరుకు గ్రంథాలయ మెచ్చటనున్నదో, పుస్తకములను చెడలు తినిపోయినను, మూషిక రాజంబులు కొట్టివేసినను కనుగొనుటకు వీలులేని స్థితియందు వున్నది. ఆ గ్రంథాలయ కార్యదర్శి గారిని కొందరు యువకులు వైవివ్యములను ప్రశ్నింపగా పుస్తకములన్నిటిని జేలమువేసి వచ్చుద్రవ్యము అందరము పంచుకొందమని ప్రాశ్రుచ్చించుట తెలియుచున్నది. మఱికొందరు వైశ్యయువకులు ఆ గ్రంథాలయ ముచిస్థితిలో వున్న "శ్రీరామ నుబ్బ యాంధ్ర గ్రంథాలయము" నకు ఇచ్చినయెడల బాగుండుననియు లేనిపో యెదుగ్రంథములు వాసికచ్చివేసిన సరేయనియు వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవి. కాన యెరవిమధిప్రాయము ఎటున్నను మరల పూర్వవైరములు. బారదోలి యుభయముగా "శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ గ్రంథాలయము" ను పునరుద్ధారణ జేయుట మాపురవైశ్యప్రముఖుల యుభయకన్యయు అటుల జరగనిచో కొందరి యభివ్రతానుసారముగ "శ్రీరామ నుబ్బ యాంధ్ర గ్రంథాలయము" నకు గ్రంథముల నిచ్చి మార్చిగానా పోషకులై గడంకెనరని మనవి చేయుచున్నాను.

ఎస్. జా. కె.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. వశ్యముల నబ్బానమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణన గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. శివులై చక్కని గ్రంథము. ధృ. 10.8.0. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము హక్కుకాక్కు 212, మదరాసు.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు.

యూనైటెడ్ స్టేట్స్ - యూరపు.

లండను, డిశంబరు 31:— విల్సనుగారికి నిన్నటిదినము మాంచెరునగరమున మహాసన్మానము జరిగెను. విల్సనుగారు శాకలకాలమునూ చూచి అంతరము మాంచెరునగరస్వాతంత్ర్య గౌరవమును ప్రీతిపూర్వకముగా సంతకము చేసెను. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు మేముగారు ప్రభుత్వమునకు ఇట్లు చెప్పిరి:— సర్వకాలిసౌఖ్యమే మనకు ముఖ్యోద్దేశము. లోకము అన్యోన్య సత్సంబంధముల మూలమున పాలితునగుచున్నది. కాని ఇటీవల ఆ సత్సంబంధములు చెడిపోయినవి. వ్యక్తిసౌఖ్యవిషయము అందరి నేకముగా గూర్చుకొని కనిపెట్టువలెను. స్వల్పప్రమాదము జరిగినచో త్రోవములు జనించును. న్యాయధర్మములనుదే ప్రక్షిగ్గిరియందుంటే సర్వజాతుల నేకముగ మార్చును. ఎవ్వడో తనవిధిసంతక నిర్వహించినాని అతనికి న్యాయధర్మములను హక్కుగదేయదు. యూనైటెడ్ స్టేట్స్ నాగు యూరపియు రాజకీయధర్మములతో సంబంధము లేనందునందలెనని ఎల్లప్పుడును నిశ్చయించుకొనియుండిరి. యుద్ధానికిని వారికి యూరపియును రాజకీయవిషయములందు అధికాసక్తి గలవలెనుగాని న్యాయధర్మముల సౌఖ్యవిషయముననే అమెరికా యూరపులకు విశేషాసక్తి గలిగినది. యూరపులందఱు శాంతియందు మాత్రమే అమెరికాకు ఆ సక్తి లేదు. లోకముంతయు శాంతి ననుభవించవలెనని కోరుచున్నది. కాన ఇకముందు జరుగవచ్చు సందికాగ్యమునందు సత్వమును దృఢము నగు నేకభావాశయములతో ఇదివఱ కన్నడును చూచియుండని అతికష్టచరితమును నూత్నమునగు కాగ్యము జరుపవలసి యున్నది. ఆ కాగ్యమును నులభము చేయుట కొక సద్విషయము గలదు. ఇప్పుడున్నంత అంతర్జాతీయవ్యక్తిత్వము ఇదివఱ కన్నడునుండలేదు. లోకమునందు సర్వమానవత్వమును అతీరినాదివాక్కు ప్రతిస్పందించుచున్నది. దానిని వివశాలనివాడు చెందితివాడే. ఇప్పుడున్న ఏకత్వభావమును నిర్బంధించు కత్తి యొకటి గలిగినది. దాని నేరాజకీయప్రముఖుడైన ప్రతిఘటించినచో అతడు చారిత్రమునందు హింసాస్థితినిొందును. మనము రాజకీయపక్షములవారియొక్కగాని రాజకీయసమస్యలయొక్కగాని నిర్ణయముల ప్రకారము వర్తించుచుండుటలేదు. కాని మానవ లోకనిర్ణయముల ననుసరించుచున్నారము. సంధియందు వ్యక్తి విషయములలో జరుగుసమాధానములు పూర్తిగ తృప్తికరముగా నుండునని లోచనము. అసంతృప్తికరములగు సమాధానములను మనము తేసికొనవలసియున్నచో సాధ్యమగు ఇతరవిషయములం దిలోపములను గుర్తించవలెను. అనగా మనకు అన్యోన్యమిత్రత్వసమభావములు గలుగునట్లు వ్యవహారములను నడుపవలెను. లోకముంతయు సర్వజాతుల అన్యోన్యమిత్రత్వమును నుండగొనవలె ప్రజాసౌఖ్యమునందే జాగ్రత్తతో నుండునట్లు అన్యోన్యమిత్రత్వభావమును పెంపొందుమార్గముల జూడవలెను. చిట్టతలమైన కలిగినచో అవి స్వల్పముగా నున్నప్పటికీ వానిని తీసికేసి పెద్దవియగువలెను నిలిపి యుంచవలెనునట్లు చేయుటకు సర్వకాలి సమావేశమార్గముగూడ చేయవలసియుండును. సర్వమిత్రత్వభావమే వ్యాపారమునకు మూలము. వ్యాపారమే మిత్రత్వస్థానమున కవకాశ మిచ్చుచున్నది. మనము బ్రిటిషుజేతము యూనైటెడ్ స్టేట్స్ కు కొంతకే గాక ప్రాప్తు ఇటలీయున్నగు సర్వజేతములకొఱకును మహాప్రాభాత్యత్వసంఘమున సంస్థాపించి మనము ధర్మవిజయముకొఱకు కలసియుండి లోక ప్రజల మిత్రులను ప్రకటించుకొనవలెను.

విల్సనుగారు తరువాతజరిగిన విందునందు వ్యవస్థించుచు, ఇట్లు చెప్పి మాజనులను మీజనులను ప్రాప్తములందు ప్రక్కప్రక్కను నిలుచుండి ఒక్కసేనాధిపతి అధిపత్యము క్రింద యుద్ధమునలిపిరి. ఏకసేనాధిపత్యము క్రిందనున్నందున విశ్వభావముగలిగెను. మేము లోడ్వీటుట కంగీకరించిన నిమిషమునందే మన హృదయములు సహకార బంధములచే నేకము చేయబడెను. కాని సేనాధిపతియనుననే ముందు అనేకవత్సరములవఱకు అదర్శప్రాముఖమై యుండవలెను. మనకుందరము కలసి యుద్ధము సల్పగలమని తెలిసికొంటిమి గాన మనకుందరమును కలసిమెలసి పురోగమము సుఖకలగుదుము. యూనైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రజలు కరుల బలమునకు చెందనివారని గ్రహించితిరని భావించెదను.

నాన్ కిన్ ఆరు ప్రీతురు ఇంగ్లండునుండి డిశంబరు 19-వ తేదీ ఉపాహుతెచ్చుచు జనవరి 1-వ తేదీని యుదయము 5-80 టులకు నూయకారేవున దాటెను.

పశుసంరక్షక సభ.

శిల్లీలో సమావేశ మగుట.

క్రిందటి నెల 30-వ తేదీని యావద్భారత ద్వితీయ పశుసంరక్షక సభ జమ్మనూరున కెరుగునందు పందిలో జరిగెను. సభ కనేకమందిరచేర్చిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు మానసియులగు లాబానుక్కిను సింగుగారు మాధురల నాదించుచు సభోద్దేశమును సంక్షిప్తముగ తెలిపిరి. వ్యవసాయభివృద్ధికి పశుసంరక్షకాభివృద్ధికిని ముఖ్యముగ గౌరవతాభివృద్ధికిని పాటుపడవలయుననియు చేతపు తల్లికాభివృద్ధి చాలవలెననియు డిటి మీదనే ఆధారపడి యున్నదనియు సభోద్దేశము. హిందూజేతము చాలవలెననియు వ్యవసాయాధార జేతము. ఈ జేతమునందలి ప్రజల వివరములనుగ భాగించిన సంధులో 19 శతులకంటె పెక్కుమంది కేవలము వ్యవసాయ వృత్తివై జాధారపడియున్నారు. ఇంక మన వ్యవసాయ వృత్తియంతయు కవులు ఆధారముననే జరుగుచున్నది. యశ్రములతో నేవ్యముచేయు కవులు ఇంకను మన జేతమున వ్యాపింపలేదు. అందుచే మన జేత వ్యవసాయభివృద్ధి నిమిత్తము పశువులను బాగుగపరచియు తెంలేయు జావశ్యకము. పశువులను మార్చుటకు గూడ బాగుచేయవలయును. ఇందు నిమిత్తము కొంతమంది ఇనస్పెక్టరులను అడిటరులను నియమించుటావశ్యకము. వీరు పశుకాపకుల లెక్కలను వ్యవహారములను పరిశోధించుచుండురు. ప్రస్తుత మీ పశుకాపకుల సంఖ్య మొత్తమునై 600 లకు తక్కువగ నుండదు. నుమారు కోటిరూప్యముల చొప్పున ప్రతిసంవత్సరమును వారికింద వెచ్చింపవలసివచ్చుచున్నది. పశుకాపకుల బాగుగ నియమింపబడలేదు. పశువులను కాచుటయే వృత్తిగా గలవారు జవాబి ప్రాయమునకును కాపరములకును లోనయి మెలంగునట్టి యేర్పాటులను చేయవలయును. సహకార పద్ధతుల ననుసరించి పాలను సప్లయచేయు నిమిత్తము ప్రతి మండలమునందును ప్రతి నగరమునందును ఆదర్శ పశుకాలలగు నిర్బంధపరయును. కొన్ని విషయములందు దొరతనమువారి సహాయ మావశ్యక మగుచున్నది. కళమాంస వ్యాపారము చేయువారల విషయమున దొరతనమువారి సహాయ మావశ్యకము. బర్మా ఎంకు మాంసపు సర్వకాపి చేయబడవలయును. ఇంక మరియొక ముఖ్యోక్తియు పశువులు మేసికొనుటకు విశాలమగు బయళ్ళు నేర్పవలెను. పశువుల మేత కుపయోగకరములగు నుండు పంటలను ప్రోత్సహపరచవలయును. అబోతులను సంరక్షించుటకు కాపరములు చేయబడవలయును. గ్రామమందలి అబోతులను అప్పదప్పుకు పరిక్షించునట్టి యేర్పాటులను చేయవలయును. ఉపయోగకరము లగు పశువుల నికమీద నేపిధనునను చంపకుండ దొరతనమువారు కాసింపవలయును. సాంకేతికపు సంకల సమయమునకు, పశుప్రదర్శన సమయములందును మంచి పశువులను తెచ్చువారికి విశేషముగ బహుమతుల నిచ్చుచుండవలయును.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసానంతరము సి. విజయరావు నాచారియగు రత్నకృష్ణులగ నెక్కుకొనబడిరి. అంత సభనిబలపడెను. మరుచటి దిన మధ్యక్షులు బహుస్థానించుటయు తీర్మానములు చేయబడుటయు జరిగెను.

ఎన్నికలు

ఇంగ్లండు వ్యవహారములు

లండను, డిశంబరు 30:— ఎన్నుకొనబడిన సికాఫీసరు ప్రముఖులలో ముఖ్యులు కారాగృహమునందు గాని నిర్బంధావాసమున గాని యున్నారు. సికాఫీసరు జేతబలమే అత్యధికమయ్యెను. స్త్రీలు పటాలములందున్న సికాఫీసర్లకు తమ నోటనిచ్చిరి. వారి యుత్సాహ మనంతమయ్యెను. ప్రతిచోటను సికాఫీసరు పక్షోద్ధ్యమే వ్యాపించియుండెను. ఎచ్చటను కాంతికి భంగము గలుగలేదు. ఎన్నికలకొఱకు వచ్చువారి నన్యోన్యమిత్రభావముతో ప్రార్థించుచుండిరి. తమ పక్షము వారు నిర్బంధావాసమునందే త్వరలో విడుదల నొందుదురని సికాఫీసర్లు భావించుచున్నారు. బ్రిటిషు కాపరముల ననుసరింపకుండు ప్రజాప్రతినిధిసభ యొకటి డబ్లిను నగరమున స్థాపింపబడలేదని వారి యాశయము. విరివి ప్రభుత్వము వారి విషయమున ఏసందర్భమునైన నెదుర్కొనుటకు సిద్ధముగా నున్నారని తెలియుచున్నది. ఇంగ్లండు ఆదిరభావిధితి అంధకారబంధురముగను భయంకరముగను సంకయాన్నదముగను గనబడుచున్నదని ఇంగ్లండు ప్రధాననగర మగు డబ్లిను నుండి ప్రముఖపత్రికకు తెలియబడినది.

సామాన్యభాషా సభ.

యావద్భారత తృతీయసామాన్యభాషాసభ క్రిందటి నెల 31-వ తేదీని డిల్లీలో సమావేశమయ్యెను. మా. లగు కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, పండిత సత్యచరణు, కామ్రీ, అరంజేలు, దివాను బహద్దరు వి. పి. మాధవరావు మొదలగువారు నేకమంది సభకు విచ్చేసిరి. సభాధ్యక్షులగు మాధవరావుగారు తమ యుపన్యాసమునం దిట్లు చెప్పిరి:— మా ఖ్య మైన సమస్య యొకటి గలదు. ఉరుమా భాషను మాట్లాడు మహమ్మదీయులు హిందీభాషను సామాన్యభాషగా నుపయోగించుట కంగీకరింతురా? అధునపక్షమువారు నాగరి అక్షరములను సామాన్య లిపిగనైన కంగీకరింతురా యని సంతకముగనున్నది. ఇంక మహమ్మదీయులు కాని వారును, ద్వివిధభాషలను మాట్లాడువారును, సంస్కృత సంబంధములేని భాషలను మాట్లాడువారును ఇట్టి మామూలు కంగీకరింతురా? హిందూజేత యువకులు జాతీయతనపేక్షించ ఇతరజాతులతో సమానముగనుండగోరు ఈ సమయమున వైద్యభాషల నేర్చుకొనుటలో తమ కత్తిని వ్యర్థముచేయు బుచితమా? కడపట వారిట్లు చెప్పిరి. ఒకనికి చక్కగ మాతృభాషాభాస మలగుటకు సంస్కృతము, పారశీకము. ఆర్యకృతులనున్నది. ఈ భాషలందు సాదీత్యము సంపాదించ బ్రయత్నించువారి కింక పెక్కుమారు భారమును తగిలించుట మంచిదికాదు. కంటే వారేకొత్త భాషను నభ్యసించ నవసరములేదు. చివర కిట్లనే లిపి సమస్యయు నంత మొందగలదు. ఉరుమాభాషను మాట్లాడు వారందఱు దానినే యుపయోగింతురు. తక్కినవారెల్ల నాగరిలిపి నుపయోగింతురు.

నుమారు 12 తీర్మానములు చేయబడినవి. అందు ముఖ్యమైనది హిందీని సామాన్య భాషగా నుపయోగించుటకు తగిన ప్రయత్నములను జేయుట.

“ముసల్మాను హిందూలు”— ఇది మహమ్మదీయుల నూతన దినపత్రిక. ఒకటవ తేదీనందుయొ నలహాబాదులో ప్రకటింపబడుచున్నది. మహమ్మదీయుల స్వత్వములను గాపాడుట దీని యభ్యోద్దేశము. ప్రస్తుత మది నాలుగు పుటలను మాత్రము గలిగియున్నది. సంపాదకీయములు బాగుగ వ్రాయబడినవి.

పయ్యిరుపత్రికకు కెయికో విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఈజిప్టు నుకానునందలి అర్మీనియను జనులు కెయికోనగరమున మహాసభచేసి అర్మీనియా (సిరిసియాతో సహా) స్వాతంత్ర్యము కపింపవలెననియు తాత్కాలికముగా నేర్పలుపబడిన అర్మీనియను ప్రభుత్వమును గ్రహింపవలెననియు తురుష్కసేనలు తక్షణము అర్మీనియా నదలిపోయి మిత్రమండలి అర్మీనియను సేనలు చేరవలెననియు తీర్మానము గావించిరి. ఈ తీర్మానమును పొరుసునగరమునందున్న అర్మీనియను సందేశగర్ల సంఘాధ్యక్షునికి బంపిరి.

“విటా” అను ఆస్పత్రివాక కట్ ఖయదీలను దీసికొని బొంబాయికి వచ్చినది. అందు ఇద్దలు నైనికోద్యోగమును 319 మంది నైనికు లున్నారు. బొంబాయి గవర్నరును వారి భార్యయు, జరు జనరలు సర్ మైకేలో నై మేజరు జనరలు నైట్, బ్రిగేజనరలు సర్ జాన్ యన్నగు వారు అతిథ్యాంధ్రాదాకుట బోయి నౌకలోని వారికి స్వాగత మొసగిరి.

యావద్భారత సహాయము లేని సంఘమువారు మొన్నటి 31 వ తేదీని సమావేశమై యావదాజాగారికి స్వాగతము నిచ్చుచును, సంస్కరణముల విషయమున ప్రతినిధులను బంపుటకును, లీగువారి ప్రత్యేకసభ లండనులో జరుపుటకును, కాంగ్రెసునందును బయటను మిత్రవాదుల నేర్పరచుట కొక సంఘమును నెలకొల్పుటకును తీర్మానములు చేయబడినవి.

ప్రెసిడెంటు విల్సను స్వగృహము దర్శించుట

లండను, డిశంబరు 30:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు, జర్మినివాసమును కార్లినీలిని నేడు దర్శించిరి. అచ్చట హామిల్టనుగారు, గృహముల పక్షమున విల్సనుగారికి స్వాగతము సంగిరి. విల్సనుగారు స్వాగతపశ్యిమునకు పర్యవ్రాజక మొసంగుచు, గృహ స్వాగతమును గురించి తమ తాతలు మున్నగువారు ఆగ్రహమున ఎటులు కాలము గడపినదియు వివరించిరి.

పూర్వపురిషములు ఎల్లపుడును తమకు స్మరణకు వచ్చుచుండు ననియు వానిని తమ జీవితకాలమున మరవలాల ననియు విల్సనుగారు నడిపిరి.

విదేశవార్తలు

జర్మనులు చావల నన్నిటిని మిత్రమండలివారిస్వాధీనము చేసిరి.

ఫ్రెంచివారు 80 కోట్ల ఫ్రాంకులను ఆఫ్ఘాన్ దీని కొనినారు.

హార్ మెకనబరగారు బెర్లిను మిలిటరీ కమాండరు గా నియోజింపబడిరి.

1920 సం॥ నకు కావలసిన ఆదాయవ్యయపట్టికను జపాన్ ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసివారు.

ఫ్రెంచివారికి, స్పెయినువారికి, యుద్ధములన రాజకీయ కమ్యూనిస్టులను ఆమిత స్నేహము కలుగుచున్నది.

మాచెస్టరు ప్రజలు డిసెంబరు 30 వ తేదీ విల్సనుగారికి పురస్కరించుట నిచ్చి సత్కరించిరి.

సామ్రాజ్య యుద్ధపురి వర్తయవారు అంతర్జాతీయ సంఘము జనవరి 3 తీర్మానముచేసారు.

జర్మనులు పానామొయ్య మిత్రమండలివారి పతాకములను తీసివేసి అట్లగుట చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

కన్యామండు సంధికి చుట్టూ ప్రార్థించును బొల్లివికలు మిత్రమండలివారికి విజృంభణలు బంపుచున్నారు.

బొల్లివికలు పోలండునందలి కోవి, వాల్నా ప్రాంతముల నాక్రమించుకొనుటకు బయలుదేరుచున్నారు.

సామ్రాజ్యమునందు బంగారుగలదును నూతనపద్ధతుల మీద త్రవ్వించుటకు పాఠములు కనగొనబడుచున్నవి.

బాల్టిక్ రాష్ట్రములో విద్యార్థులు సందర్శనగాను వ్వురి, బొల్లివికలు, చానిరి జయించుటకు బయలుదేరుచున్నారు.

శత్రువులు మిత్రమండలివారి వ్యూహిక సైనికులను చంపినందునలని ఫ్రెంచి విజ్ఞాపించుచు మానెను ఆక్రమించుకొనినది.

లక్సంబర్గందు ఆకాంతి విస్తారముగా నున్నది. సైనికులు రాజ్యాంగసంస్కరణములు జరుపుచు నని కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు దీని కంగీకరించలేదు.

ప్రపంచమున ఔనుమావలన కష్టపడుచున్న ప్రజలకు తగినసాయము చేయుటకు విల్సనుగారు ఔనునివారణ ఆధికారి సెలకరిని నియమించిరి.

విదేశములయందు వ్యాపారమున వృద్ధిచేయుటకు గాను ప్రభుత్వమువారు రోక కొత్తకాళ్లు ప్రారంభింపబోవుచున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికాయందు, ముద్దకాలమున, జరిగిన అల్లకలలో 6,800 మంది చంపబడిరి. 11,500 మందికి గాయములు తగిలికవి.

కన్యాదేశికిరీతులను వాగుపరుటకు ఫ్రెంచివారు మును నింకను ప్రయత్నించుట చేయుట లేదు. ఫ్రెంచి మంత్రులందఱును ప్రతిఘటించుచున్నారు.

ఈమధ్య ఆరెస్టు చేయబడిన కమాండరు వెల్సెటును గారిని విడుదల చేయుటకు జర్మనురాజ్యాంగసభవారు సమ్మతించినారు.

ఆనాటివ్యక్తిత్వమున కెముడు గారు ప్రవృత్తిమున్ను ప్థలమునండి ఇంగ్లీషు వ్యాంజియను ఆంగ్లవ్యవహారకు వెళుదురని తెలియుచున్నది.

ఫ్రెంచి రాజ్యాంగసభయందు పంచవ మంత్రులుగా ఆల్ సాకులొరైను ప్రాంతములకు సర్వస్వాధీన్త్ర్య మిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుచున్నారని ప్రకటించిరి.

సంధిసభలో సముదస్యాధిపత్యము సయితముపరిష్కరింప బడవలయునని ఫ్రెంచిప్రధానమంత్రిగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

జర్మనీలోజర్మనులను అట్లగుటకు కాంతింపజేయుటకు తగిన సాధనముల కరయుటకు జర్మను రాజ్యాంగసభ త్వరలో సమావేశము జూబోవుచున్నది.

ఇటాలీయను ప్రతిపాటికమును జయించుటకు ప్రయత్నించుచున్నామని వార్తలలో నేమియు సత్యము లేదని ఇటాలీయను వలసరాజ్యముల మంత్రులుగా చెప్పుచున్నారు.

బెల్జియము సహవాద్యులందఱును ఫ్రెంచివారి మండలములలో పాల్గొనికామికాలములందు ఫాస్టిరిలను తిరుగ నిర్మించుటకు గాను చేయవలసిన ప్రయత్నముల కనుగొనుటకు వెల్సె ఫ్రెంచిమంత్రులందఱును పోరును చేసినారు.

కెయిరోనుండి కేప్టెనుగర్రు ఆకాశప్రయాణమునకు ములను కాపాడుటకు తగిన సాధనముతో కొంతమందిని మధ్యాహ్నము ఆంగ్ల మంత్రులవద్దకువారు బంపిరి.

భారతవత్రికా సంపాదక వర్గము.

బ్రిటనున కేగిన జర్మనులును వొక సభ్యులగు జి. కె. దేవధరుగారిక శత్రుత్వమున నిల్లు తెలిపిరి:—ఆక్టోబరు 20-వ తేదీని లండనునుండి మేము ఎడింబరోకు బయలుదేరితిమి. ఎడింబరో, గ్లాస్కో, కార్లీస్, చెస్టరు, మాంచెస్టరు, బర్మింగు హాములు జూచితిమి. ఎడింబరోలో మేము నేకమంత్రులవద్దకు నమలులు జూచితిమి. ఫర్లెట్ ఫోర్టు సమీపమున “గాగ్రిండు స్టీలు”లో కొంతభాగ ముండెను. గ్లాస్కోలో కెక్కుమీద వొర తనమువారికొకట జానుప్రాస కంపెనీవారు నౌకలను నిర్మించుటకును జూచితిమి. కైమానికకర్మాలయములను చుండు గుండు కర్మాలయములను జూర్చిబోయితిమి. ముర్రపాలకసంఘమువారు నివిధకాళ్లులను జూపిరి. కార్లీస్లో మేము ప్రావణాధికారసంఘమును జూచితిమి. అనగరసమీపమున నేలవరుసోదరుల సకైల్ లైటు బ్ల్యు కర్మాలయమును జూచితిమి. మాంచెస్టరునగర పీప్ కావోలా కంపెనీవారిక వెద్దకాలమును జూపిరి. ఆక్టోబరు, 30-వ తేదీని మేము లండనున కేగితిమి. ఇచ్చట రెండురోజులుండి పిచ్చుకు పశ్చిమరంగున కేగితిమి. అచటి సైనికాధికారులు నుమ్మొ గౌరవముతో జూచిరి. అచ్చట యాభ్యుదయప్రదేశములను, జర్మనులచే ధ్వంసము చేయబడిన పట్టణములను జూచుచు ఆటంకోజులు గడపితిమి. ఈకొలది కాలములో మేము సుమారు 900 మైళ్ళ ప్రదేశము జూచితిమి. ఆచట చలిచాల విస్తారముగనూన్ది. మన ప్రభుత్వము లత్యంతప్రకంపనమునకు పోరాడి సైనికాధికారుల ప్రదేశసమీపవాక్యములను బహిరంగముగ సంపాదించిన ప్రదేశములు మూడింటిరొకటియి. జర్మనులచే ధ్వంసముచేయబడి బహుభూరములగు నున్న ప్రదేశములను వెక్కిరింపి జూచి వివాదమొందితిమి. జర్మనుల తుపాకులు గల్గుబడుయందగా మేము స్వయముగ జూచితిమి. అచ్చటికివాస్తవము (జర్మనుల నిచ్చబందజట్టు నేపిలచెడు) మూడుమైళ్ళ దూరమున నుండిరి. ఇచ్చటి పురదర్శనములు నా కెల్లప్పుడును జ్ఞాపకముగ నుండగలవు. లండనునకు మఱి ఎంబరు 9-వ తేదీని లార్డుమేయరు పురదర్శనమును గంటిమి. ఆసమయమున నొక్క హిందూదేశ సైన్యములతప్ప (ఆసమయమున నని ఇంగ్లండులో లేకుండెను) తిక్కన అన్ని సైన్యములను విచ్చిరి.

బాగునవున్ననందలి బోర్డు హైయ్యరు ఎలిమెంటరీ విద్యాలయములయొద్ద వ్యతీయ సాంకేతికవిజ్ఞానము కరెంపురము తాలూకా బోర్డు (వెనీడెంటు, మార్కెట్ గంగరాజు పంతులుగారి యాజమాన్యమున డిసెంబరు 30-వ తేదీ నాడు జయపరచుగా జరిగినదని బాంబునుండి మా విలేజుకును తంతి నిచ్చుచున్నాము.

శ్రీ వై.వెంకటేశ్వర శాస్త్రి సమాజమువారు ఈనెల 4-వ తనవారం రాత్రి బెజవాడలో సావిత్రి నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు. కర్పితకైటు కాలసిన ఇతర గ్రామస్థులు దయచేసి వానపీఠము నుండుగా జాగ్రత్తచేసికొనవలయును.

ఇనుము బొట్టునట్టును, నట్టును. (1412) వై చూపబడిన సరకులను, సరస ముగా తీయుటకు తగిన జాల. అట్టులలి మహమ్మదలి కంపెనీ, 18, పెంబువానపీఠి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయాయుధములు. బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య రత్నమును సుప్రభువరచుటలో ప్రత్యక్షమనది. 1 పౌను నీసా రు 0-12-0. చంద్రవర్ణ సుటి మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ వనిచేయును. తులం 1-5 రు 1-0-0. వానవలేమాము దగ్ధునకు ముంచియును. 1 పౌను నీసా రు 0-10-0. వ్యవసాయములన్నియులకు గ్రేవభావము జరుపవలయును. జాండా ఫాస్టస్యూటికల్ పేరుగొన్న ఆయుర్వేద యాుధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13. The Zandu Pharmaceutical Works, 328 The Ayurvedic Pharmacists, Elphinstone Road, Bombay, 13

పాశ్చాత్య వేంకటాచల వండితులవారి సిద్ధాపథములు. లోకామయసార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తైవము చురకింపుము. ప్రతి పత్తరమునను అక్షరములది నీసాను విక్రయించుచున్నది. ఇండియావారు మాత్రము కాక; బర్మా, సిచిన్, మలియన్, గోవా, ఫిజి, బరెండ్, ఈస్ట్రాఫియా, మున్ను, ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపథమును, విశదముగించుచున్నారు. మహాభాగము “జీవేయుక లోకామయసార” కస్తూరి మాత్రల నీసా మియింటు నున్నయెడల, చూటికీ తైన్యము సమయమును, నిశ్చించి, వెలర వెట్టుకొనుట కవివోవును. శీతలము, శీతవారము, ఆర్ద్రము, పూర్వవారము, జ్వరము, మాంస్యము, తులబద్ధకము, దగ్ధ, గజము తొప్పి, బలహీనత, అకారోగ్యము, చెప్పనీటినుండి గలుగు వివారము, పిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, వర్ష, వాయువు, నురయులకు క్రోగములును, ఈ సిద్ధాపథము శేవనచే కాళ్ళవ్యయవాలోయ గుణము గలుగును. వైద్యశాలలో చరీకవిధముల అగునట్లే మునుపయోగ కరమును కర్మముక మూలికలనుండి మునుపయోగ కరమును జేయుచుండును. విశిష్టతైన యాభ్యాసార మిరుతులు, ప్రతి నీసామును చును ఉండును; చూచి తినికొనవలెను. అనుసానిపుత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మూత్రమును నీసా 4 అణులు మూత్రమే. 6 నీసాను కాక వాని తెప్పించిరి. 1 పౌను యొక్క 1 పేరె 1-12-0. 15. నీసా లోకమున కొనిన 2-12-0. 25. నీసా లోకమున కొనిన 5-5-0. సమస్త శ్రోగములకు ముఖ్య ఆయుర్వేదియ సిద్ధాపథమును జూచును. శ్రీ నీసా గామువ వైద్యశాల, మునూరు.